

Hästtävlingar – på lika villkor

Slutbetänkande av Tävlingsutredningen

Stockholm 2006

SOU 2006:66

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Beställningsadress:
Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Orderfax: 08-690 91 91
Ordertel: 08-690 91 90
E-post: order.fritzes@nj.se
Internet: www.fritzes.se

Svara på remiss. Hur och varför. Statsrådsberedningen, 2003.
– En liten broschyr som underlättar arbetet för den som skall svara på remiss.
Broschyren är gratis och kan laddas ner eller beställas på
<http://www.regeringen.se/remiss>

Tryckt av Edita Sverige AB
Stockholm 2006

ISBN 91-38-22602-2
ISSN 0375-250X

Till statsrådet och chefen för Jordbruksdepartementet

Regeringen beslutade den 19 maj 2005 att tillkalla en särskild utredare med uppgift att analysera hur djurskyddet bör beaktas vid hästavel. Med stöd av bemyndigandet förordnade chefen för Jordbruksdepartementet den 24 maj 2005 departementsrådet Madeleine Emmervall som särskild utredare. Utredningen antog i denna del av utredningen namnet Utredningen om djurskydd vid hästavel

Som en del i arbetet skulle utredaren undersöka och analysera effekterna på djurskyddet och djurhälsan av det avelssystem som tidigare gällt i Sverige.

Om analysen visade att det också i framtiden finns behov av reglering i författningar, utöver nuvarande bestämmelser i djurskyddslagstiftningen, för att tillgodose djurskyddet skulle utredaren lämna förslag på hur denna reglering skall se ut. Utredningen skulle även lämna förslag på hur tillsynen över bestämmelserna bör organiseras.

Utredningen redovisades i den del som avser djurskydd vid hästavel till Jordbruksdepartementet i februari 2006 i delbetänkandet *Djurskydd vid hästavel* (SOU 2006:13).

Utredningen skulle därutöver lämna förslag på hur bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar (EGT L 224, 18.8.1990 s. 60, Celex 31990L0428) skall genomföras i svensk författning. Vidare skulle utredningen bedöma hur tillsynen över bestämmelserna i direktivet bör organiseras.

Utredningen har i den delen av uppdraget antagit namnet Tävlingsutredningen.

I detta betänkande behandlar jag de delar av utredningsuppdraget som rör införlivande i svensk rätt av rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar (EGT L 224,

18.8.1990 s. 60, Celex 31990L0428). Mina förslag i denna del överlämnar jag härmed genom slutbetänkandet *Hästävlingar – på lika villkor* (SOU 2006:66)

Stockholm i juni 2006

Madeleine Emmervall

Innehåll

Sammanfattning	7
Författningsförslag	21
1. Förslag till lag om tävling med hästdjur m.m.	21
2. Förslag till förordning om tävling med hästdjur m.m.	23
1 Utredningens uppdrag och arbete	25
1.1 Utredningsuppdraget.....	25
1.2 Utredningens arbete	26
2 Bakgrund	27
2.1 EG-kommissionens formella underrättelse 2003.....	27
2.2 Frågor från EG-kommissionen 2004.....	28
2.3 EG-kommissionens formella underrättelse 2005.....	29
3 Tävlingsverksamhet med hästdjur i Sverige	33
3.1 Svenska Travsportens Centralförbund	33
3.2 Svensk Galopp.....	34
3.3 Svenska Hästavelsförbundet	34
3.4 Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen	34
3.5 Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen.....	35
3.6 Svenska Islandshästförbundet	35

3.7 Svenska Ridsportförbundet	36
3.8 Svenska Ponnyavelsförbundet	36
3.9 Svenska Åsneföreningen	36
3.10 Övriga tävlingar med hästdjur	37
4 Överväganden och förslag	39
4.1 Lag eller förordning	40
4.2 Förslag till lag om tävling med hästdjur m.m.	42
4.3 Lagens definitioner	43
4.4 Tävlingar för hästdjur på lika villkor	44
4.5 Hästtävlingar som inte omfattas av förbudet i 2 §	47
4.6 20 % för att förbättra avelsarbetet	51
4.7 Anmälningssplikt	53
4.8 Skriftlig underrättelse om häst vägras att delta i tävling	53
4.9 Tillsyn enligt lagen	56
4.10 Förelägganden och förbud	60
4.11 Avgifter	62
4.12 Överklagande av Statens jordbruksverks beslut	63
4.13 Skadestånd m.m.	64
4.14 Böter och preskription	65
5 Konsekvensanalyser	67
5.1 Konsekvenser för jämställdheten och regionalpolitiken	67
5.2 Ekonomiska konsekvenser	67
Bilaga 1 Kommittédirektiv	69
Bilaga 2 Rådets direktiv 90/428/EEG	77

Sammanfattning

Bakgrund

Utredningen har haft i uppdrag att lämna förslag på hur bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar skall genomföras i svensk författning. I uppdraget ingår även att lämna en bedömning av hur tillsynen över bestämmelserna i direktivet bör organiseras.

Kommissionen har i skilda skrivelser åren 2003, 2004 och 2005 anfört bland annat att medlemsstaterna enligt artikel 7 i rådets direktiv 90/428/EEG är skyldiga att sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet.

Kommissionen har anfört att avsaknaden av genomförande av rådets direktiv 90/428/EEG i svensk rätt äventyrar inte bara den verkningfulla tillämpningen av direktivet i Sverige utan också den allmänna principen om rättssäkerhet. Kommissionen anser därför att Sverige har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt gemenskapsrätten genom att underlåta att genomföra rådets direktiv 90/428/EEG.

Sverige har svarat på kommissionens skrivelser senast i skrivelse år 2005. Sverige har i den skrivelsen anfört bland annat att deltagande i hästtävlingar inte uttryckligen regleras i svensk lagstiftning utan det är de svenska tävlingsorganiserande förbunden som ställer upp reglerna för tävlingsverksamheten. I skrivelsen betonas dock att Sverige har för avsikt att formellt införliva rådets direktiv 90/428/EEG i den svenska lagstiftningen.

Överväganden och förslag

Lag eller förordning

Min uppgift enligt utredningens direktiv är att lämna förslag på hur bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG skall genomföras i svensk författning.

Enligt 8 kap. 3 § RF skall föreskrifter om förhållandet mellan enskilda och det allmänna, som gäller åligganden för enskilda eller i övrigt avser ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden, meddelas genom lag.

En statlig reglering av fördelning av prissummor eller vinster vid till exempel hästtävlingar och ett författningsreglerat förbud mot att särbehandla vissa hästar vid tävling för hästdjur är enligt min mening att betrakta som civilrättsliga regler. En reglering i författning som anger hur prissummor vid hästtävlingar skall fördelas och att endast en viss procent av en prissumma får avsättas för vissa tävlingar eller tävlingstyper bör enligt min mening vara att anse som ett åliggande för enskilda eller i vart fall ett ingrepp i dessas förhållanden.

Bestämmelserna kan enligt min mening inte anses vara gynnande för enskilda eller neutrala eftersom föreskrifterna reglerar hur stor del av eventuella prispengar eller vinster vid hästtävlingar som får avsättas för i rådets direktiv 90/428/EEG särskilt angivna ändamål. Det innebär att bestämmelserna i den delen av rådets direktiv 90/428/EEG enligt min mening faller inom tillämpningsområdet för 8 kap. 3 § RF.

Ett införande i svensk rätt av rådets direktiv 90/428/EEG i de av mig föreslagna bestämmelserna om förbud mot att särbehandla vissa hästar vid tävlingar för hästdjur och fördelning av eventuell prissumma skall således enligt min mening beslutas i form av lag.

Enligt 8 kap. 7 § RF får regeringen, efter bemyndigande i lag genom förordning, meddela föreskrifter om annat än skatt om föreskrifterna avser bland annat djurskydd.

Rådets direktiv 90/428/EEG syftar till att säkerställa en rationell utveckling av produktionen av hästdjur och därigenom öka produktiviteten av hästdjur. Därför har regler fastställts på gemenskapsnivå för handel inom gemenskapen med hästdjur som är avsedda för tävling.

Mot bakgrund härav kan syftet med regleringen i rådets direktiv 90/428/EEG enligt min mening inte vara att anse som en reglering av djurskydd eller något annat ämne som anges i 8 kap. 7 § RF och

omfattas därför inte av undantagsbestämmelsen i 8 kap. 7 § RF. Sammantaget anser jag därför att ett införlivande i svensk rätt av rådets direktiv 90/428/EEG kräver lagstiftning och regleringen av sakfrågan kan enligt min mening heller inte delegeras till regeringen. Jag har mot denna bakgrund bedömt att samtliga materiella regler i rådets direktiv 90/428/EEG bör beslutas i form av lag.

Förslag till lag om tävling med hästdjur m.m.

Sverige har i skrivelsen år 2005 till kommissionen angett att Sverige har för avsikt att införliva rådets direktiv 90/428/EEG i svensk lagstiftning. Utredningens uppgift är att lämna förslag på hur bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG skall genomföras i svensk författning.

Det finns enligt min mening ett värde i att hålla dessa regler samlade även i en nationell författning. Jag föreslår därför att reglerna även i den svenska nationella lagstiftningen samlas i en författning. Dessa regler bör enligt min mening därför samlas i den av mig föreslagna lagen om tävling med hästdjur m.m.

Ändamålet med den av mig föreslagna lagen om tävling med hästdjur m.m. är således att i författning slå fast en grundregel att alla hästar som är registrerade i eller härstammar från ett medlemsland i EU skall kunna delta i alla tävlingar för hästar som anordnas i Sverige. En tävling för hästar skall som grundregel vara öppen för alla hästar som är registrerade i eller härstammar från Sverige men skall även vara öppen för hästar som är registrerade i eller härstammar från ett annat medlemsland. Syftet med den av mig föreslagna lagen är således att uppfylla de krav på öppenhet för hästar att delta i hästtävlingar som finns angivet i rådets direktiv 90/428/EEG.

Lagens definitioner

I 1 § lag om tävling med hästdjur m.m. definieras vad som avses med hästdjur i den av mig föreslagna lagen om tävling med hästdjur.

Med hästtävling avses i rådets direktiv 90/428/EEG alla tävlingar med hästdjur. Utöver vad som i "vanligt" språkbruk avses med hästtävling omfattas av rådets direktiv 90/428/EEG och i den av mig föreslagna lagen även parader och uppvisningar. Dessa aktiviteter har inte ett kommersiellt syfte utan är mer ett evenemang för

underhållning. Det finns således andra evenemang som kan jämföras med de i direktivet angivna exemplen på hästtävlingar och med de av mig angivna aktiviteterna i 1 § och som följaktligen bör falla in under tillämpningsområdet för den av mig föreslagna lagen. Sådana evenemang bör bland annat vara evenemang som kan jämföras med parader och uppvisningar såsom till exempel kvalitetsbedömningar, fälttävlingar och avelsvärderingar.

Jag vill dock understryka att jag anser att endast sådana evenemang för hästar där deltagande hästar i något eller flera avseenden tävlar eller bedöms "professionellt" av en domare eller likvärdig utsedd person är att anse som tävling och således faller under den av mig föreslagna lagens tillämpningsområde.

Tävlingar för hästdjur på lika villkor

Såväl i Sverige som i flera andra medlemsländer i EU bedrivs en omfattande tävlingsverksamhet med hästdjur. Det innebär att Sverige liksom flera andra medlemsländer i EU i hög grad berörs av reglerna i rådets direktiv 90/428/EEG. Även om tävlingar med hästdjur i Sverige i de flesta fall redan i dag är öppna i enlighet med vad som föreskrivs i rådets direktiv 90/428/EEG har Sverige, som tidigare nämnts, inte i svensk rätt införlivat de bestämmelser om förbud mot att särbehandla vissa hästars deltagande i hästtävlingar som finns i rådets direktiv 90/428/EEG. Jag för därför in i 2 § i mitt förslag till lag om tävling med hästdjur m.m., i enlighet med lydelsen av rådets direktiv 90/428/EEG, en grundregel som stadgar att det är förbjudet att anordna hästtävling som gör åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från Sverige och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från ett annat medlemsland i EU. Förbudet mot att särbehandla vissa hästars deltagande vid hästtävling gäller alla moment som har samband med tävlingen. Det är således inte tillräckligt att ett hästdjur som är registrerat i eller härstammar från ett medlemsland i EU fritt får delta i en tävling i Sverige. Bestämmelsen i 2 § innebär därutöver även att alla hästdjur som deltar i en hästtävling också skall bedömas och delta i tävlingen på lika villkor.

I sammanhanget vill jag även poängtera att organisation som för en moderstambok för en ras i enlighet med EU:s bestämmelser ger den organisationen särskilda möjligheter att reglera tävlingar och avelsurval inom den ras som organisationen för moderstambok för.

Eftersom Sverige nu har för avsikt att införliva rådets direktiv 90/428/EEG i svensk rätt är det viktigt att inte bara Sverige och ett fåtal medlemsländer har införlivat direktivet i respektive nationella rätt. Enligt min mening är det, när Sverige införlivar direktivet i svensk rätt, viktigt för Sverige och svensk hästnäring att även andra medlemsländer i EU införlivar direktivet i sin nationella rätt. Om inte alla medlemsländer införlivar direktivet skapar det enligt min mening en olycklig konkurrenssituation för hästsektorn i de länder som har införlivat och lever upp till bestämmelserna i direktivet på ett korrekt sätt. Ett sådant förhållande bidrar enligt min mening till, i motsats till intentionen i rådets direktiv, att försvåra för handeln inom gemenskapen. Det blir enligt min mening inte heller hästtävlingar på lika villkor inom EU.

Jag föreslår därför att Sverige, som nu har för avsikt att införliva direktivet i nationell rätt, aktivt verkar för att alla medlemsländer i EU skall införliva rådets direktiv 90/428/EEG i sina nationella författningar. Jag föreslår också att Sverige i lämpligt internationellt sammanhang och forum, vid till exempel ett sammanträde i ministerrådet, tar upp denna fråga med övriga medlemsländer. Jag föreslår även att Sverige samtidigt tar upp frågan i Ständiga kommittén för husdjursavel för att påskynda processen med att få samma villkor för hästtävlingar och hästnäringen i alla medlemsländer.

Hästtävlingar som inte omfattas av förbudet i 2 §

Alla tävlingar med hästdjur omfattas inte av det av mig föreslagna förbudet i 2 § lag om tävling med hästdjur m.m. och inte heller enligt bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG. Det måste finnas utrymme för att hålla vissa tävlingar för hästdjur i syfte att till exempel förbättra rasen. Det är en viktig del i arbetet för att stärka och utveckla en ras och därigenom få fram så bra hästdjur som möjligt.

Från förbudet i 2 § är i mitt förslag och enligt lydelsen i rådets direktiv 90/428/EEG undantaget:

1. *Hästtävlingar som anordnas för hästdjur som är registrerade i en särskild stambok för en ras och där tävlingen syftar till att förbättra rasen.*

Det är således tillåtet att anordna hästtävling endast för hästdjur som är registrerade i en stambok för en ras förutsatt att syftet med tävlingen är att förbättra rasen. Om det till exem-

pel anordnas en tävling för hästar som är registrerade i en stambok för en ras men syftet med tävlingen inte är att förbättra rasen kan, enligt rådets direktiv 90/428/EEG och enligt mitt förslag, undantaget i den av mig föreslagna 3 § 1 dock inte åberopas.

2. *Förbudet i 2 § gäller heller inte enligt mitt förslag regionala tävlingar där avsikten är att välja ut hästdjur.*

I vissa fall kan det finnas skäl att regionalt välja ut till exempel de bästa hästarna inom en region där avsikten kan vara att för något ändamål utse de bästa hästarna inom en region.

Enligt min mening kan en region vara en geografiskt avgränsad del av Sverige men kan även avse hela Sverige. Termen region kan även avse flera länder till exempel Norden, huvudsaken är att området geografiskt kan avgränsas och med säkerhet bestämmas.

Det innebär att en hästtävling som avser att för något syfte välja ut till exempel Sveriges bästa hopphäst kan falla in under det av mig föreslagna tillämpningsområdet för 3 § 2. Ett sådant syfte kan till exempel vara att välja ut den bästa svenska hopphästen som skall representera Sverige i ett internationellt mästerskap.

Det är således viktigt att det finns ett verkligt syfte med tävlingen att välja ut en häst.

3. *Förbudet i 2 § gäller heller inte enligt mitt förslag historiska eller traditionella evenemang.*

Det har så långt jag har kunnat utröna inte prövats av domstol eller annat organ inom EU vad som kan anses vara ett historiskt eller traditionellt evenemang. Min bedömning är att om en tävling för hästdjur har anordnats regelbundet under ett antal år bör den kunna anses vara ett historiskt eller i vart fall traditionellt evenemang. Jag bedömer att det inte går att ange ett exakt antal år som evenemanget skall ha anordnats för att betecknas som historiskt eller traditionellt utan detta får bedömas från fall till fall. Enligt min uppfattning bör det dock vara fråga om ett evenemang som anordnas med en viss kontinuitet och som kan betecknas som återkommande samt som förslagsvis har anordnats i Sverige innan Sverige blev medlem i EU, således före år 1995. Vilka exakta hästtävlingar som hålls i Sverige och som skall betecknas som historiska eller traditionella hästtävlingar bör Statens jordbruksverk avgöra efter samråd med de organisationer

som anordnar sådana hästtävlingar som kan komma i fråga för detta undantag från 2 §.

För att kunna upprätthålla en kontinuitet i tävlingsverksamheten och för att även i framtiden kunna anordna de hästtävlingar som vi i Sverige anser vara historiska eller traditionella är det därför enligt min mening viktigt att tidigt fastställa vilka hästtävlingar som skall anses vara historiska eller traditionella och som således skall undantas från förbudet i 2 §.

20 % för att förbättra avelsarbetet

Enligt rådets direktiv 90/428/EEG har medlemsstaterna i EU tillåtelse att, för varje tävling eller tävlingstyp, genom för ändamålet erkända eller godkända organisationer, avsätta högst 20 procent av den prissumma eller vinst som avses i artikel 4 punkten 1 c i rådets direktiv 90/428/EEG för att skydda, utveckla och förbättra rasen. Villkoren för utdelning från dessa fonder i den berörda medlemsstaten skall enligt rådets direktiv 90/428/EEG meddelas till kommissionen och övriga medlemmar i Ständiga kommittén för husdjursavel.

I Sverige har vi inte något system som innebär att prispengar återfinns i fonder, det finns heller inte några statliga prispengar avsatta som prispengar för hästtävlingar. De prispengar som finns för hästtävlingar beslutas och fördelas av respektive organisation som anordnar hästtävlingen.

Med tävling eller tävlingstyp avses i mitt förslag till exempel alla i Sverige anordnade travtävlingar, för varmblodiga travhästar, som omfattas av den av mig föreslagna lag om tävling med hästdjur m.m.

Mitt förslag innebär för till exempel travtävlingar att av den sammanlagda prissumman eller vinsten som finns för alla anordnade travtävlingar för varmblodiga travhästar i Sverige får ansvarig organisation avsätta 20 procent av den totala prissumman eller vinsten för sådana travtävlingar, som inte omfattas av undantaget i den av mig föreslagna 3 §, som har till syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet med travhästar.

Anmälningsskyldighet

Sverige är enligt rådets direktiv 90/428/EEG skyldigt att meddela kommissionen vilka tävlingar för hästdjur som avses att anordnas i Sverige och där en organisation har för avsikt att åberopa något av undantagen i de av mig föreslagna 3 och 4 §§ i mitt förslag till lag om tävling med hästdjur m.m.

För att Sverige skall kunna fullgöra sina skyldigheter i dessa avseenden måste det finnas en skyldighet för organisationer som avser att anordna sådana hästtävlingar som avses i de av mig föreslagna 3 och 4 §§ att anmäla dessa tävlingar till den samordnande myndigheten i Sverige. Jag föreslår därför att en sådan skyldighet förs in i 5 § lag om tävling med hästdjur m.m.

Skriftlig underrättelse om häst vägras att delta i tävling

Bestämmelserna i den av mig föreslagna 2 § i lag om tävling med hästdjur m.m. innebär inte bara ett åläggande för den organisation som anordnar en hästtävling utan syftar också till att skapa rättigheter för enskilda.

Jag har tidigare poängterat att det är viktigt att berörda personer lätt kan skaffa sig kunskap om gällande regler på området. Det är viktigt att en hästägare som anser att hans eller hennes häst, om hästen är registrerad i eller härstammar från ett medlemsland i EU, orättmätigt har vägrats delta i en hästtävling i Sverige har möjlighet att göra sin rätt gällande i nationell domstol och få saken prövad där. Jag föreslår därför att det i den av mig föreslagna lagen, i enlighet med artikel 5 i rådets direktiv 90/428/EEG, förs in en skyldighet för organisation som anordnar hästtävling att, om ägaren eller ägarens ombud begär det, skriftligen underrätta ägaren eller ägarens ombud om skälen för att ett hästdjur vägras att delta i en hästtävling.

För att hästägare skall få kännedom om att en organisation har skyldighet att skriftligen underrätta hästägaren eller ägarens ombud om skälen för att en häst inte får delta i en hästtävling bör organisationen upplysa om detta. Jag föreslår därför att organisation som anordnar hästtävling i de handlingar som tillhandahålls för anmälan av häst till tävling upplyser om att hästägare vars häst inte får delta i en tävling har rätt att av organisationen få en skriftlig underrättelse om skälen för att hästen inte får delta i tävlingen. Jag föreslår att en föreskrift med den innebörden utfärdas av Statens jordbruksverk i myndighetens

kommande tillämpningsföreskrifter till den av mig föreslagna lagen.

En sådan skriftlig underrättelse som organisation skall utfärda skall enligt min mening inte anses vara ett beslut. Underrättelsen skall enligt mitt förslag endast ha till syfte att underlätta för en hästägare som anser sig vara förfördelad att få saken prövad i nationell domstol. En sådan underrättelse är enligt min mening inte överklagbar.

Tillsyn enligt lagen

I dag finns inte bestämmelser om tillsyn över de bestämmelser som regleras i rådets direktiv 90/428/EEG och enligt mitt förslag till lag. Det finns visserligen en skyldighet för Statens jordbruksverk att rapportera till kommissionen vissa i direktivet angivna uppgifter men det finns i dag inte någon bestämmelse som Statens jordbruksverk kan använda för att förelägga en organisation, som inte frivilligt lämnar uppgifterna, att lämna uppgifterna eller efterleva direktivets bestämmelser. Om en lagstiftning med det innehåll och det syfte som det här är fråga om skall kunna tillämpas och fungera i praktiken krävs enligt min mening en effektiv tillsyn.

Begreppet tillsyn har en vidare betydelse än begreppet kontroll. Med tillsyn avses även information och rådgivning. Enligt min mening är just information och rådgivning m.m. viktiga instrument för myndigheterna att arbeta med för att se till att syftet med rådets direktiv 90/428/EEG och innehållet i mitt förslag till lag uppnås. Jag använder därför i mitt förslag till lag begreppet tillsyn i stället för begreppet offentlig kontroll.

Tillsynen över efterlevnaden av den av mig föreslagna lag om tävling med hästdjur m.m. bör enligt min mening utövas av Statens jordbruksverk.

Föreskrifter som Statens jordbruksverk utfärdar med stöd av den av mig föreslagna lagen bör enligt min mening innehålla bestämmelser om att organisation som anordnar tävling och vill utnyttja undantagen i 3 och 4 §§ skall anmäla detta till myndigheten. Föreskrifterna bör innehålla bestämmelser om den senaste tid som uppgifterna skall anmälas. Vidare bör föreskrifterna innehålla bestämmelser om att organisationen skall ange vilka tävlingar som organisationen avser att utnyttja undantaget i 3 § och en uppgift om en preliminär fördelning av den årliga prissumman så att det framgår vilka tävlingar som omfattas av undantaget i 4 §.

Det är viktigt att så långt som möjligt förenkla för organisationer som har för avsikt att anordna tävlingar med åberopande av undantaget i den av mig förslagna 3 § eller tävlingar som skall redovisas enligt den av mig föreslagna 4 §. Statens jordbruksverk bör därför enligt min mening för det ändamålet utarbeta en särskild blankett som förenklar ärendehantering hos myndigheten och som även förenklar för berörda organisationer.

Det är enligt min mening även viktigt att skapa ett system som så långt som möjligt undviker en onödigt betungande och kostsam administration för organisationerna. Statens jordbruksverk bör därför enligt min mening för att förenkla tillsynen enligt lagen utarbeta en blankett där organisationerna till exempel årligen, efter tävlingssäsongens slut, skall fylla i uppgifter och redovisa till Statens jordbruksverk den fördelning av prispengar som har gjorts under året. Det är enligt min mening en fördel om myndigheten kan utarbeta en särskild blankett även för det ändamålet eftersom det både underlättar för organisationernas redovisning och myndighetens arbete med tillsyn enligt lagen.

Statens jordbruksverks tillsyn över efterlevnaden av den av mig föreslagna lagen bör enligt min mening i förlängningen kunna bedrivas dels genom årlig statistikuppföljning och dels genom olika stickprov.

Förelägganden och förbud

Statens jordbruksverk bör enligt min mening ges rätt att förelägga en organisation att redovisa de uppgifter som myndigheten behöver för att kunna fullgöra sin skyldighet att underrätta kommissionen om de tävlingar som avses att hållas i Sverige med åberopande av undantaget i den av mig föreslagna 3 §. Samma möjlighet bör enligt min mening Statens jordbruksverk ha att kräva in erforderliga uppgifter om utbetalning av de 20 procent som avses i den av mig föreslagna 4 §.

För att Statens jordbruksverk skall kunna säkerställa efterlevnaden av rådets direktiv 90/428/EEG och den av mig föreslagna lag om tävling med hästdjur m.m. måste det enligt min mening finnas möjlighet för myndigheten att vidta åtgärder vid bristande efterlevnad av bestämmelserna. Jag föreslår därför att Statens jordbruksverk ges möjlighet att meddela förelägganden och förbud som behövs för att lagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen skall följas. För att förelägganden och förbud skall kunna vara

verkningsfulla bör enligt min mening Statens jordbruksverk ha möjlighet att förena dessa med vite.

Statens jordbruksverk bör till exempel ges möjlighet att föreskriva om skyldighet för organisationer att bland annat komma in till myndigheten med vissa uppgifter om organisationernas tävlingsverksamhet. För att kunna uppfylla det kravet är det nödvändigt att det finns en regel som gör det möjligt för regeringen eller efter regeringens bemyndigande Statens jordbruksverk att kunna ålägga en organisation som anordnar en hästtävling att anmäla till myndigheten om organisationen avser att anordna en hästtävling som avses i den av mig föreslagna 3 §. Jag har i mitt förslag till förordning om tävling med hästdjur därför föreslagit att regeringen ger Statens jordbruksverk uppdraget att insamla erforderliga uppgifter och meddela kommissionen om Sveriges avsikter att utnyttja de undantag som anges i 3 § i den av mig föreslagna lagen om tävling med hästdjur m.m.

Det är enligt min mening angeläget att organisation som avser anordna tävling för hästar med åberopande av undantaget i den av mig föreslagna 3 § lämnar uppgifter till Statens jordbruksverk innan hästtävlingen äger rum. Statens jordbruksverk behöver dessa uppgifter för att kunna fullgöra förpliktelsen i rådets direktiv 90/428/EEG att i förväg underrätta kommissionen om de tävlingar som Sverige avser att hålla med åberopande av undantaget i artikel 4.2 i rådets direktiv 90/428/EEG och i den av mig föreslagna 3 §.

Vidare bör det enligt min mening finnas samma möjlighet för myndigheten att ålägga organisation som anordnar hästtävling att redovisa de tävlingar som har till syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet och som organisationen avser att anordna inom ramen för de 20 procent som avses i artikel 4.2 tredje stycket i rådets direktiv 90/428/EEG och i den av mig föreslagna 4 §. En organisation skall enligt mitt förslag till förordning om tävling med hästdjur således kunna åläggas av Statens jordbruksverk att innan tävlingarna hålls redovisa vilka tävlingar som organisationen avser att, med åberopande av undantaget i den av mig föreslagna 4 §, anordna i syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet. Samtidigt skall enligt mitt förslag myndigheten genom föreläggande kunna kräva in erforderliga uppgifter av organisationen så att Statens jordbruksverk kan kontrollera att organisationen högst avsätter 20 procent av total prissumma för anordnade hästtävlingar eller typ av hästtävling för att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

Avgifter

Enligt min mening är det viktigt att Statens jordbruksverk ges möjlighet att ta ut en avgift för tillsynen och för viss ärendehantering enligt den av mig föreslagna lagen. Regeringen eller efter regeringens bemyndigande Statens jordbruksverk bör ha rätt att föreskriva om avgiftens storlek och beräkning. Myndigheten får då möjlighet att finansiera i vart fall en viss del av det merarbete som den av mig föreslagna lagen innebär för myndigheten. Myndigheten bör dock enligt min mening beakta att de flesta organisationer som anordnar hästtävlingar består av engagerade personer som ofta arbetar på ideell basis. Hästsport i Sverige är en viktig källa för rekreation och en stimulerande fritidsverksamhet för många människor. Många organisationer som anordnar hästtävlingar har en svag ekonomi som till största delen endast bygger på medlemsavgifter.

Jag har i samtal med Statens jordbruksverk erfarit att myndigheten inte kommer att ta ut avgift för all tillsyn enligt lagen eller för all ärendehandläggning. I första hand kommer myndigheten att ta ut avgift för sådan tillsyn som föranleder besök på en tävlingsplats eller besök hos en organisation. Någon årlig schablonavgift för organisationer som anordnar hästtävlingar bör enligt min mening heller inte tas ut.

Statens jordbruksverk bör dock enligt min mening ta ut en avgift för kostnader för uppföljning av anmärkningar mot organisation som myndigheten konstaterat i sin tillsyn över den av mig föreslagna lagen.

Överklagande av Statens jordbruksverks beslut

De beslut som Statens jordbruksverk kommer att meddela med stöd av den av mig föreslagna lagen bedömer jag främst kommer att avse beslut i ärenden som gäller organisationer som anordnar hästtävlingar.

Om organisationen inte delar myndighetens uppfattning kan myndighetens beslut enligt den av mig föreslagna 11 § överklagas till allmän förvaltningsdomstol (länsrätt).

Skadestånd m.m.

Mål vid domstol enligt 2 § i den av mig föreslagna lagen bör enligt min mening handläggas av domstol enligt reglerna för rättegång i tvistemål där förlikning är tillåten. De flesta fall som stäms till domstol enligt 2 § kommer enligt min bedömning att avse en tvist där en hästägare anser att hans eller hennes häst oriktigt inte har fått delta i en hästtävling.

Att betala motpartens rättegångskostnad kan vara mycket betungande för båda parter. Jag föreslår därför att domstolen skall kunna förordna att vardera parten skall bära sina rättegångskostnader. Dock bör en förutsättning härför vara att domstolen finner att den hästägare vars häst inte får delta i en hästtävling, och där ägaren hävdar att en organisation åsidosatt bestämmelserna i 2 § i ett särskilt fall, hade skälig anledning att få tvisten prövad. Jag föreslår en sådan ordning eftersom jag bedömer att det är ett sätt att i praktiken införliva den andemening i rådets direktiv 90/428/EEG som enligt min mening innebär att en person i praktiken och inte bara i teorin skall kunna få sin rätt prövad i nationell domstol.

Att den som anordnar hästtävling skall ersätta viss skada som tillfogas någon till följd av att bestämmelserna i lagen åsidosätts, innebär att endast ekonomisk skada kan ersättas.

Det finns enligt svensk rätt redan i dag en möjlighet att föra talan om skadestånd i frågor som regleras i detta lagförslag även om det inte explicit anges i denna lag. Detta är således inget nytt i sak som jag föreslår. Jag bedömer dock att det finns ett värde av att upplysningsvis ha med en paragraf i lagen som upplyser om att det finns möjlighet att föra en skadeståndstalan i ärenden enligt denna lag. Paragrafen ger en vägledning om hur den hästägare som anser att hans eller hennes häst oriktigt har vägrats delta i en hästtävling kan agera för att få sin talan prövad i nationell domstol.

Jag bedömer att om upplysningen om möjligheten att kräva skadestånd inte finns med i lagen så kommer hästägare som anser att deras häst oriktigt har vägrats delta i en hästtävling att felaktigt vända sig till Statens jordbruksverk. För att underlätta för hästägare och för att undvika ett onödigt fördyrande merarbete för myndigheten anser jag att upplysningen bör finnas med i lagen.

Böter och preskription

För att bestämmelserna i den av mig föreslagna lagen skall kunna tillämpas verkningsfullt är det viktigt att den som bryter mot lagen

kan drabbas av en sanktion. Jag föreslår därför att den som med uppsåt eller oaktsamhet bryter mot 2, 4, 5 och 6 §§ eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall kunna dömas till böter.

Om gärningen med hänsyn till omständigheterna kan anses vara ringa bör dock enligt min mening inte dömas till ansvar.

Både de organisationer som anordnar hästtävlingar och hästägare har ett intresse av att tävlingsverksamheten med hästar skall kunna bedrivas kontinuerligt. Det är därför enligt min mening viktigt att skapa förutsättningar som gör att verksamheten kan bedrivas med så stor trygghet för ekonomin som möjligt.

Med hänsyn till det reglerade områdets karaktär och att det kontinuerligt bedrivs en omfattande tävlingsverksamhet med hästar i Sverige bör enligt min mening, för att inte försvåra för vare sig tävlingsarrangörer eller hästägare, talan i en tvist enligt lagen väckas inom sex månader annars är rätten till talan förlorad.

Författningsförslag

1. Förslag till lag om tävling med hästdjur m.m.

Definitioner

1 § I denna lag avses med

hästdjur: vilda eller domesticerade arter ur familjen uddatåiga hovdjur samt korsningar mellan dessa

hästtävlingar: alla tävlingar med hästdjur såsom hästkapplöpningar, hopp tävlingar, parader, dressyr, körtävlingar och uppvisningar.

Regler för hästtävlingar

2 § Det är förbjudet att anordna hästtävling som gör åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från Sverige och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från en annan medlemsstat i Europeiska Unionen (EU).

3 § Förbudet i 2 § gäller inte

1. hästtävling anordnad endast för hästdjur som är registrerade i en särskild stambok för en ras och där tävlingen har till syfte att förbättra rasen

2. regionala hästtävlingar med avsikt att välja ut hästdjur

3. historiska eller traditionella evenemang.

4 § Av den prissumma eller annan vinst som utdelas vid hästtävling får organisation som beslutar om prissumma och fördelning av prissumma eller annan vinst avsätta högst 20 procent av den totala årliga prissumman för hästtävlingar eller typ av hästtävlingar, som anordnas för att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

5 § Organisation som har för avsikt att anordna hästtävling med åberopande av undantagen i 3 och 4 §§ skall anmäla dessa tävlingar i enlighet med föreskrifter meddelade av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Statens jordbruksverk.

6 § Om ett hästdjur som är registrerat i eller härstammar från en annan medlemsstat i EU vägras att delta i en hästtävling skall, om ägaren eller ägarens ombud begär det, organisationen skriftligen underrätta ägaren eller ägarens ombud om skälen härför. Sådan underrättelse till ägaren eller ägarens ombud skall göras av den organisation som anordnar hästtävlingen.

Tillsyn

7 § Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de föreskrifter som meddelas med stöd av lagen utövas av Statens jordbruksverk.

8 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Statens jordbruksverk får meddela föreskrifter om skyldighet för organisationer att lämna sådana uppgifter som avses i 3 och 4 §§.

9 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Avgifter

10 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Statens jordbruksverk får föreskriva att det får tas ut avgift för tillsynen och i ärenden enligt denna lag.

Överklagande

11 § Beslut som Statens jordbruksverk meddelat med stöd av lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skadestånd

12 § Den som anordnar hästtävling skall ersätta skada som tillfogas någon till följd av att bestämmelserna i denna lag åsidosätts.

Rättegångskostnader

13 § Mål om tillämpligheten av förbudet i 2 § i denna lag skall handläggas enligt vad som är föreskrivet i rättegångsbalken om rättegången i tvistemål där förlikning av saken är tillåten.

Domstolen får dock förordna att vardera parten skall bära sin rättegångskostnad, om den som gör gällande att bestämmelserna i 2 § åsidosatts förlorat målet men hade skälig anledning att få tvisten prövad.

Ansvar

14 § Till böter döms den som med uppsåt eller oaktsamhet

1. bryter mot 2, 4, 5 och 6 §§ eller
2. bryter mot föreskrift som har meddelats med stöd av denna lag.

Om gärningen är att anse som ringa skall inte dömas till ansvar.

Preskription

15 § En talan i en tvist enligt denna lag skall väckas inom sex månader efter det att den påtalade handlingen företogs. I annat fall är rätten till talan förlorad.

Denna lag träder i kraft den .....

2. Förslag till förordning om tävling med hästdjur m.m.

1 § Statens jordbruksverk får meddela föreskrifter om skyldighet för organisation, som avser anordna tävling för hästdjur, att lämna uppgifter om sådan tävling med hästdjur som avses i 3 och 4 §§ i lag om tävling med hästdjur m.m.

2 § Statens jordbruksverk skall vara samordnande myndighet med ansvar för att insamla uppgifter om tävlingar för hästdjur som avses i 3 § och villkor för utdelning av de 20 procent av årlig prissumma som avses i 4 § lag om tävling med hästdjur m.m.

3 § Statens jordbruksverk skall årligen underrätta EG-kommissionen om Sveriges avsikter att utnyttja de undantag som föreskrivs i artikel 4.2 rådets direktiv 90/428/EEG.

4 § Statens jordbruksverk skall meddela EG-kommissionen villkoren för utbetalning av den procentsats av en årlig vinstsumma som får avsättas för att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet i enlighet med vad som anges i 4 § lag om tävling med hästdjur m.m.

5 § Statens jordbruksverk får meddela föreskrifter om avgifter för tillsyn och i ärenden enligt lag om tävling med hästdjur m.m.

Denna förordning träder i kraft den .....

1 Utredningens uppdrag och arbete

1.1 Utredningsuppdraget

Regeringen beslutade den 19 maj 2005 om utredningens uppdrag genom kommittédirektiv (dir. 2005:57), bilaga 1.

Enligt direktiven skall utredningen analysera hur djurskyddet bör beaktas vid hästavel. Som en del i det arbetet skall utredaren undersöka och analysera effekterna av det nuvarande avelsvärderingssystemet på djurskyddet och djurhälsan. Om analysen visar att det även i framtiden finns behov av reglering i författningar, utöver nuvarande bestämmelser i djurskyddslagstiftningen, för att tillgodose djurskyddet skall utredaren lämna förslag på hur denna reglering skall se ut. Enligt direktiven skall utredningen även lämna förslag på hur tillsynen över bestämmelserna bör organiseras. Denna del av utredningsuppdraget redovisade utredningen till Jordbruksdepartementet i februari 2006 i delbetänkandet Djurskydd vid hästavel (SOU 2006:13).

Utredningen skall vidare enligt direktiven lämna förslag på hur bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar (EGT L 224, 18.8.1990 s. 60, Celex 31990L0428) skall genomföras i svensk författning. Utredningen skall vidare lämna en bedömning av hur tillsynen över bestämmelserna i direktivet bör organiseras. Den återstående delen av utredningsuppdraget som avser ett införlivande i svensk författning av bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG om handel med hästdjur som är avsedda för tävling och om villkor för deltagande i tävlingar, redovisas i detta slutbetänkande.

1.2 Utredningens arbete

För att få in synpunkter och möjlighet att diskutera frågor rörande ett införlivande av rådets direktiv 90/428/EEG i svensk rätt har den referensgrupp som knöts till utredningen i den del som behandlar djurskydd vid hästavel arbetat vidare. Referensgruppen har dock utökats och har i denna del av utredningen bestått av representanter för Jordbruksdepartementet, Kommerskollegium, Statens jordbruksverk, Djurskyddsmyndigheten, Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen (ASVH), Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen (ASVT), Svensk Galopp (SG), Svenska Hästavelsförbundet (SH), Svenska Ridsportförbundet (SvRF), Svenska Travsportens Centralförbund (STC), Sveriges Veterinärförbund och Veterinärer i Sverige.

Utredningen har haft särskilda sammanträden med referensgruppen och representanterna i referensgruppen har även fortlöpande beretts tillfälle att komma in med synpunkter till utredningen.

2 Bakgrund

2.1 EG-kommissionens formella underrättelse 2003

I skrivelse den 3 april 2003 översände EG-kommissionen en formell underrättelse till Sverige angående bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG om villkor för deltagande i tävlingar med hästar. Kommissionen anförde i underrättelsen att det kommit till kommissionens kännedom att

- hingstar som är införda i avsnitt I i en stambok i en annan medlemsstat inte får tävla i Sverige,
- att avkomma till hingstar som är införda i huvudavsnittet i en annan medlemsstat diskrimineras av de svenska bestämmelserna om starträtt i tävlingar ,och
- avkomma till hingstar som inte är inskrivna i en svensk stambok inte får tävla i Sverige när betäckning skett i Sverige om hingsten och stoet har olika ägare.

Kommissionen anser i skrivelsen att detta utgör en diskriminering i tävlingshänseende och att bestämmelserna strider mot rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästar som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar.

Sverige svarade, i skrivelse den 26 maj 2003, kommissionen och redogjorde för STC:s regler för hästar att delta i travtävlingar. Sverige meddelade även att Sverige senast den 26 juli 2001 underrättat kommissionen om vilka tävlingar som har hållits med stöd av undantagsbestämmelsen i artikel 4.2. a i rådets direktiv 90/428/EEG samt redogjort för de prissummor som har utbetalats vid dessa tävlingar. Sverige anförde vidare att Sverige dock av förbi-seende inte i förväg underrättat kommissionen om att tävlingar avses att anordnas med stöd av undantagsbestämmelsen. Sverige anförde slutligen att Sverige har för avsikt att snarast lämna en

sådan underrättelse till kommissionen om att undantagsbestämmelsen kommer att utnyttjas.

2.2 Frågor från EG-kommissionen 2004

EG-kommissionen ställde i skrivelse den 14 juli 2004 ett antal frågor till Sverige angående hästars möjlighet att delta i tävlingar i Sverige. Kommissionen hemställde att Sverige skulle komma in med vissa uppgifter i följande frågor.

1. De nationella lagar och andra författningar som genomför rådets direktiv 90/428/EEG i Sverige.
2. En beskrivning av Svenska Ponnyavelsförbundets (SPAF) verksamhet och de villkor som gäller för medlemskap i förbundet. Kommissionen ville särskilt veta på vilka grunder Brittiska Ridponnyföreningen (BRF) förvägrades medlemskap i SPAF trots att förbundet organiserar alla rasponnysällskap i Sverige.
3. En förklaring till varför ponnyer som är registrerade hos BRF – en av Sverige officiellt erkänd förening – inte får delta i tävlingar i Sverige med påföljd att uppfödare som är anslutna till föreningen förhindras att bedriva normal verksamhet.

Sverige svarade EG-kommissionen i skrivelse den 13 september 2004. Som svar på punkten 1 anförde Sverige att Sverige inte har några lagar eller föreskrifter som hindrar hästar från andra medlemsstater att delta i tävlingar eller som på annat sätt står i strid med bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar. Vid Sveriges inträde i unionen gjordes en översyn av bestämmelserna på hästområdet. Den svenska regeringen gjorde då bedömningen att bestämmelserna i direktivet följdes genom tävlingsorganisationernas reglementen. Vidare bemyndigades Statens jordbruksverk att för Sveriges räkning ge in de rapporter jämte annan redovisning som enligt direktivet ankommer på medlemsstaterna. Sverige anmälde den 17 juni 2003 att Sverige avser att utnyttja möjligheterna till att anordna tävlingar i enlighet med undantagsbestämmelsen i artikel 4.2 i rådets direktiv 90/428/EEG. Sverige anförde slutligen som svar på kommissionens första fråga att regeringen har inlett en översyn av

regelverket inom hästsektorn och att det i den översynen ingår som en viktig del frågan om genomförande av direktivet.

På punkten 2 svarade Sverige bland annat att SPAF är en intresseförening som har till ändamål att verka för ponnyavelns utbredande och främjande i Sverige. Det är en privaträttslig förening som inte bedriver någon verksamhet som kräver statligt tillstånd eller som är av myndighetskaraktär. Förbundet antar själv sina stadgar och bestämmer således själv över sin verksamhet och villkoren för medlemskap i förbundet. Regeringen anförde slutligen som svar på punkten 2 att regeringen har kontaktat SPAF och fått bland annat följande upplysningar. SPAF organiserar inte samtliga stambokförande rasponnyföreningar. Enligt SPAF nekades BRF medlemskap i SPAF eftersom BRF ansågs särskilja sig för mycket från de övriga åtta medlemsföreningarna, främst genom att BRF inte accepterar svenska bestämmelser om avelsvärdering. En intern arbetsgrupp inom SPAF hade utsetts för att lösa problematiken så att BRF framöver har möjlighet att bli medlem i SPAF.

Som svar på punkten 3 anförde Sverige, efter att ha inhämtat uppgifter från SPAF, att de tävlingar som SPAF anordnar enbart är öppna för hästar av de raser vars stambokförande föreningar ingår i SPAF. Dessa tävlingar har till syfte att förbättra rasen och faller således in under bestämmelsen i artikel 4.2 a i rådets direktiv 90/428/EEG. Brittiska ridponnyer är därför förhindrade från att delta i tävlingar som anordnas av SPAF.

Regeringen anförde vidare som svar på punkten 3 att bortsett från de tävlingar som hålls i syfte att förbättra en viss ras, anordnas den absoluta merparten av de svenska tävlingar som ponnyer kan delta i av Svenska Ridsportförbundet. Samtliga ponnyer, oavsett om de är registrerade i Sverige eller i en annan medlemsstat, får delta i Ridsportförbundets tävlingar.

För att kunna delta i en av Ridsportförbundets tävlingar av regional eller högre klass är det dock nödvändigt att ha en svensk hästlicens. Detta krävs enligt Ridsportförbundet för att administrativt kunna redovisa hästens tävlingsresultat och för att kunna indela hästarna i olika tävlingsnivåer. Licenskravet gäller oberoende av hästens ursprung.

2.3 EG-kommissionens formella underrättelse 2005

Kommissionen anförde i en formell underrättelse till Sverige att den inte finner Sveriges resonemang övertygande. Kommissionen

erinnrar om att medlemsstaterna enligt artikel 7 i rådets direktiv 90/428/EEG är skyldiga att sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet. Kommissionen anförde vidare att det förhållandet att en medlemsstat inte har någon lagstiftning som hindrar genomförandet av ett direktiv inte nödvändigtvis innebär att medlemsstaten uppfyller sina i direktivet angivna skyldigheter. Kommissionen anförde även att i det fall varom det nu är fråga så anser kommissionen att Sverige inte gör det möjligt för inom branschen verksamma aktörer att få kännedom om sina rättigheter och skyldigheter, eftersom det saknas ett uttryckligt stadgande i svensk lag om förbud mot att vid tävlingar särbehandla hästar med ursprung i andra medlemsstater i förhållande till svenska hästdjur och eftersom det i direktivet uttömmande förtecknas möjligheter att medge undantag från denna princip.

Kommissionen anser vidare att tävlingsarrangörer måste få kännedom om att tävlingsregler som diskriminerar hästdjur som är registrerade i eller härstammar från andra medlemsstater jämfört med hästdjur som är registrerade i eller har sitt ursprung i den medlemsstat där tävlingen anordnas utgör en överträdelse av gemenskapsrätten. Kommissionen betonar också i underrättelsen att de som drabbas av överträdelsen bör kunna karakterisera överträdelsen med avseende på en precis rättsregel så att de kan göra sin rätt gällande i nationell domstol.

Kommissionen anförde även att rådets direktiv 90/428/EEG ger möjlighet för dem som arrangerar tävlingar för hästdjur att göra undantag från likabehandlingsprincipen under de förhållanden som uttömmande förtecknas i artikel 4.2 i direktivet. Om ett verkningsfullt genomförande saknas kan tävlingsarrangörerna inte åberopa dessa undantag. Kommissionen anför att även samma sak gäller bestämmelserna i artikel 5 i direktivet, nämligen att medlemsstaterna skall se till att ägaren eller hans ombud skriftligen underrättas om skälen till varför ett djur som är registrerat i en medlemsstat vägras tillträde till en tävling och att ägaren har rätt att inhämta ett expertutlåtande, en sådan rätt kan inte åberopas av en enskild inför nationella myndigheter och domstolar om nationella genomförandeåtgärder saknas.

Slutligen anförde kommissionen att avsaknaden av genomförande av rådets direktiv 90/428/EEG i svensk rätt äventyrar inte bara den verkningsfulla tillämpningen av direktivet i Sverige utan också den allmänna principen om rättssäkerhet. Kommissionen anser därför att Sverige har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter

enligt gemenskapsrätten genom att underlåta att genomföra rådets direktiv 90/428/EEG.

I det aktuella fallet anförde kommissionen att alla tävlingar som SPAF anordnar inte kan omfattas av undantaget i artikel 4.2 a. Kommissionen anser att Sverige överträder artikel 3 i rådets direktiv 90/428/EEG då de tävlingar som SPAF anordnar för treåriga och fyraåriga ponnyer av alla raser inte uppfyller de villkor i artikel 4 i rådets direktiv 90/428/EEG som skulle göra det möjligt att tillämpa något av undantagen från principen i artikel 3 i direktivet. Ponnyer som är registrerade i en stambok i en annan medlemsstat eller härstammar från en annan medlemsstat skall enligt kommissionen tillåtas delta i dessa tävlingar, vilket inte är fallet.

Kommissionens slutsatser är att Sveriges resonemang om att det inte är nödvändigt att genomföra rådets direktiv 90/428/EEG i svensk rätt – det finns som kommissionen tidigare anført inga nationella författningar som uttrycker de principer som anges i direktivet – kan inte godtas av kommissionen. Kommissionen anser dessutom att Sveriges åberopande av artikel 4.2 a i direktivet för att tillåta att vissa tävlingar för treåriga och fyraåriga ponnyer av olika raser, bryter mot principen om likabehandling av hästdjur med avseende på ursprung.

Kommissionen anser vidare att förbehålla deltagande i tävlingarna till hästdjur som är anslutna till en viss sammanslutning inte överensstämmer med gemenskapsrätten.

Av de skäl som kommissionen angett anser kommissionen att Sverige underlåter att fullgöra sina skyldigheter enligt EG-fördraget. Kommissionen uppmanar därför Sverige att så snart möjligt vidta de åtgärder som krävs för att de ovannämnda tävlingarna skall öppnas för djur som är registrerade i en stambok i en annan medlemsstat eller härstammar från en annan medlemsstat i enlighet med artikel 3 i direktivet.

Sverige svarade på kommissionens formella underrättelse i skrivelse den 14 december 2005. I skrivelsen anförde Sverige bland annat att deltagande i hästtävlingar inte uttryckligen regleras i svensk lagstiftning utan det är de svenska tävlingsorganiserande förbunden som ställer upp reglerna för tävlingsverksamheten. I skrivelsen anförde Sverige vidare att Statens jordbruksverk dock har fått i uppdrag att för Sveriges räkning ge in de rapporter jämte annan redovisning som enligt rådets direktiv 90/428/EEG ankommer på medlemsstaterna. Jordbruksverket underrättar också kommissionen om att Sverige utnyttjar möjligheterna att anordna tävlingar i enlighet med undantagsbestämmelserna i artikel 4.2 i

rådets direktiv 90/428/EEG. I skrivelsen betonades att Sverige har för avsikt att formellt införliva rådets direktiv 90/428/EEG i den svenska lagstiftningen.

3 Tävlingsverksamhet med hästdjur i Sverige

Aktiebolaget Trav och Galopp (ATG) är ett svenskt spelbolag som grundades år 1974. ATG ägs av sporten genom att Svenska Travsportens centralförbund (STC) äger 90 procent och Svensk Galopp (SG) äger 10 procent av aktierna. ATG:s verksamhet regleras genom ett avtal mellan ATG:s ägare och staten. Staten tillsätter sex av ledamöterna i ATG:s styrelse inklusive styrelsens ordförande. Bolagets syfte är att främja trav- och galoppsporten inom landet och, enligt avtal mellan staten och sporten, verka för att denna skall kunna bedrivas på ett sådant sätt att de långsiktiga förutsättningarna för sportens utveckling tryggas inom de av statsmakterna angivna ramarna. ATG anordnar spel på travbanor och galoppbanor genom avtal med banorna, spel hos ombud och över Internet.

ATG beslutar vidare om antal tävlingsdagar med totalisatorspel, tävlingsdagarnas förläggning, vilka olika spelformer som får förekomma och fördelning av medel från totalisatorspelet inom trav- och galoppsporten. Överskottet av ATG:s verksamhet tilldelas hästsporten.

3.1 Svenska Travsportens Centralförbund

Svenska Travsportens Centralförbunds (STC) uppgift är att leda, organisera och utveckla verksamheten inom travsporten. I Sverige finns 33 travbanor och dessa drivs som ideella föreningar och kallas travsällskap. I Sverige finns på dessa travbanor 32 travsällskap med totalisatorspel. STC är också ett serviceorgan för travsällskapen, aktiva inom travsporten och för den intresserade allmänheten.

Under år 2004 kördes i Sverige drygt 9 000 travlopp varav ca 1 000 lopp var för kallblodiga travhästar och resten av loppet var för varmblodiga travhästar. Under år 2004 startade 12 829 varmblodiga travhästar och 1 808 kallblodiga travhästar i Sverige.

3.2 Svensk Galopp

Svensk Galopp (SG) har till uppgift att organisera och utveckla galoppsporten. I Sverige finns ca 1 300 galopphästar i träning antingen hos någon av de 54 professionella galopptränarna eller hos någon av de 205 amatörtränarna. Totalt avgörs ca 645 galopplöpningar om året i Sverige.

3.3 Svenska Hästavelsförbundet

Svenska Hästavelsförbundet (SH) bildades år 1985 och är avelsorganisation för alla hästraser i Sverige som inte ryms inom ramen för ASVH, SG, STC och SIF:s organisationer. Organisationens övergripande syfte är att företräda medlemmarnas gemensamma intressen och att främja kvaliteten och utvecklingen av den svenska hästaveln. SH har informerat mig om att i princip alla "hästtävlingar" som SH och SH:s medlemsföreningar arrangerar har till syfte att förbättra rasen. Syftet är nämligen att välja ut avelsdjur och att bedöma avelsvärdet på befintliga avelsdjur. SH har som krav för deltagande att hästen är införd i en i Sverige förd stambok.

SH har även uppgett att bedömningar av hästar ofta görs regionalt men i vissa fall kan bedömningen avslutas med en riksfinal. Vissa bedömningar görs dock enligt uppgift från SH direkt på nationell nivå.

SH har vidare upplyst mig om att verksamheten med så kallade sommarpremieringar och premiering av hingstar har förekommit i Sverige sedan slutet av 1800-talet. Under år 2005 har totalt 7 831 starter gjorts i de ovan angivna arrangemangen av SH. Den mer reguljära tävlingsverksamheten för de raser som SH representerar arrangeras av de klubbar som är anslutna till Svenska Ridsportförbundet.

3.4 Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen

Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen (ASVH) bildades år 1928. Föreningens verksamhet syftar till att gagna och utveckla avel och uppfödning av svenska halvblodshästar.

Föreningen har 26 anslutna regionala avelsföreningar samt ytterligare ca 900 enskilda medlemmar. Föreningens verksamhet består till största delen av medlems-, marknads- och utbildnings-

verksamhet. ASVH äger bolaget ASVH Service AB. ASVH och SvRF äger 50 procent vardera i bolaget E. Swede Horse AB.

ASVH service AB är register- och stambokförande avelsorganisation för svenska halvblodshästar. I hela landet bedrivs kvalitetsbedömningar, treårstester och fölbesiktningar av anslutna medlemsföreningar. Totalt besiktigas ca 3 000 hästar om året varav ca 1 500 är avelsvärderingsgrundande. Även bruksprov och rådgivande bedömningar görs årligen och vid bruksprov visas för närvarande ett 80-tal hingstar.

E. Swede Horse AB är ett bolag för samarbete mellan avel och sport. Bolaget administrerar det så kallade Breeders Trophy-systemet och arrangerar årligen Svenska Avel & Sportchampionat med årgångsfinaler och kvalitetsbedömningar. För detta kvalificerar sig hästarna genom ASVH Service AB:s treårstester och kvalitetsbedömningar samt i ett särskilt deltagarsystem. Av 2 500 kvalificerade hästar kvalificerar sig ca 500 hästar till finaler. Bolaget bedriver tävlingsverksamheten inom ramen för SvRF.

3.5 Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen

Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen (ASVT) anordnar enligt uppgift inte någon tävlingsverksamhet för hästar. ASVH är en travpolitiskt aktiv förening som bland annat arbetar för ökade uppfödarpremier och prispengar. ASVT bedriver också en verksamhet genom tre olika dotterbolag som arbetar med information genom ASVT:s Info AB, auktioner och försäljning av hästar genom ASVT:s Trottex AB samt tillhandahåller avelshingstar genom ASVT:s Hingstdepå AB.

3.6 Svenska Islandshästförbundet

I Sverige finns ca 14 700 islandshästar registrerade. Svenska Islandshästförbundet (SIF) arrangerar avelsbedömningar, sköter stambokföringen och registrerar islandshästar. SIF arrangerar även SM för islandshästar tillsammans med en lokal klubb. I förekommande fall anordnar SIF även NM och VM för islandshästar. SIF har ca 50 lokalföreningar som finns spridda över hela landet. Det är i dessa lokalföreningars regi som de flesta tävlingarna anordnas. I Sverige hålls ca 50 tävlingar för islandshästar per år.

3.7 Svenska Ridsportförbundet

Svenska Ridsportförbundet (SvR) bildades år 1912 i samband med Olympiaden i Stockholm. Från år 1993 är all ridsport samlad i Svenska Ridsportförbundet som är ett av 68 specialförbund inom Riksidrottsförbundet.

SvR verkar för att främja ridning, körning, och voltige som motion, folksport och tävlingsidrott. Till förbundet är ca 1 000 ridklubbar med nästan 200 000 aktiva medlemmar anslutna. Förbundet har 19 ridsportdistrikt som svarar för den regionala samordningen och utvecklingen. Dessa ridsportdistrikt fungerar som en länk mellan ridklubbarna och SvR.

Förbundet har ca 23 000 licensierade ryttare som deltar i olika tävlingar såsom dressyr, banhoppning, fälttävlan, körning, distansritt, voltige och ponnygalopp.

Ridklubbarna arrangerar alla tävlingar inom ridsporten i Sverige. Vid de internationella tävlingarna som hålls i Sverige är SvR medarrangör.

Prissummorna kommer främst från anmälnings- och startavgifter och en mindre del från sponsorer.

3.8 Svenska Ponnyavelsförbundet

Svenska Ponnyavelsförbundet (SPAF) är en intresseförening som har till ändamål att verka för ponnyavelns utbredande och främjande i Sverige. Medlemmar i SPAF är åtta riksomfattande rasföreningar för stamboksberättigade ponnyraser. SPAF är medlem i SH. SPAF organiserar för SH:s räkning vissa hästtävlingar, bland annat för uttagning och slutlig avelsvärdering med bruksprov för ponnyhingstar av de raser som ingår i SPAF. SPAF överser även de kvalitetsbedömningar och treårstester för de raser som ingår i SPAF som de lokala ponnyföreningarna genomför. Vidare arrangerar SPAF 5- och 6-årschampionat m.m.

3.9 Svenska Åsneföreningen

I Sverige finns ca 500 åsnor och ett mindre antal mulor och mulåsnor. Svenska Åsneföreningen anordnar utställningar för åsnor, mulor och mulåsnor. Föreningen har arrangerat en utställning per år sedan år 1983 med undantag för åren 1997, 1998 och 2003. Den årliga utställningen flyttas varje år till olika delar av landet. Endast

ett fåtal djur deltar i tävlingarna, som flest har det varit 22 deltagare. I utställningen finns inga prispengar utan vinsterna består av pokaler och rosetter.

3.10 Övriga tävlingar med hästdjur

Flera rasföreningar och stamboksförande föreningar anordnar tävlingar för hästdjur. Sådana tävlingar är öppna för hästdjur inom respektive ras. Vid sådana tävlingar finns det oftast endast låga eller inte några prissummor att tävla om. Priserna består i stället av pokaler eller andra vinstbevis. Enligt uppgift från Statens jordbruksverk finns 36 godkända stamboksförande föreningar i Sverige.

4 Överväganden och förslag

Rådets direktiv 90/428/EEG om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar innehåller bland annat en bestämmelse om förbud mot att i tävlingsregler för hästtävlingar göra någon åtskillnad mellan hästar som är registrerade i eller härstammar från den medlemsstat där tävlingen hålls och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från andra medlemsstater. Direktivet innehåller även vissa bestämmelser om fördelning av eventuella prissummor eller andra vinster vid tävlingar med hästdjur.

Sverige har inte i författning införlivat bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG om vad som enligt direktivet gäller i fråga om hästars rätt att delta i olika hästtävlingar som anordnas i Sverige. I enlighet med bestämmelserna i artikel 1.1 i kommissionens beslut 92/216/EEG har regeringen dock bemyndigat Statens jordbruksverk att vara den samordnande myndighet som enligt artikel 4.2 i rådets direktiv 90/428/EEG har ansvar för att samla in vissa uppgifter om tävlingar för hästdjur. I artikeln anges de typer av tävlingar som inte omfattas av förbudet mot att göra åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från det land där tävlingen hålls och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från andra medlemsländer i EU.

Statens jordbruksverk har också av regeringen fått uppdraget att för Sveriges räkning skicka in till EU de rapporter och annan redovisning som det enligt rådets direktiv 90/428/EEG ankommer på medlemsstaterna att redovisa.

I Sverige bedrivs liksom i flera andra medlemsländer i EU en omfattande tävlingsverksamhet med hästdjur. Rådets direktiv 90/428/EEG som utredningen har i uppgift att lämna förslag till att införliva i svensk rätt gäller för alla hästtävlingar, således allt från hästtävlingar med höga prissummor till lokala tävlingar för hästdjur där det inte finns någon prissumma eller annan vinst.

I Sverige saknas det ett uttryckligt förbud i författning mot att vid hästtävlingar särbehandla hästdjur som härstammar från eller som är registrerade i ett annat medlemsland i förhållande till svenska hästdjur, vilket även har påtalats av kommissionen i skrivelse till Sverige.

Kommissionen har anfört att Sverige inte gör det möjligt för inom branschen verksamma aktörer att få kännedom om sina rättigheter och skyldigheter eftersom det saknas ett uttryckligt stadgande i svensk författning om förbud mot att vid tävling särbehandla hästar med ursprung i andra medlemsstater i förhållande till svenska hästdjur och eftersom det i direktivet uttömmande förtecknas möjligheter att medge undantag från denna princip. Jag delar den uppfattningen. Vidare är det också, enligt min mening, viktigt för olika aktörer att känna till vilka regler som gäller för hästtävlingar så att de inte av ren okunskap arrangerar hästtävlingar som innebär en överträdelse av gemenskapsrätten. De som drabbas av en sådan överträdelse skall också kunna ha rätt och möjlighet att föra sin talan och göra sin rätt gällande i nationell domstol.

4.1 Lag eller förordning

Min uppgift enligt utredningens direktiv är att lämna förslag på hur bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG skall genomföras i svensk författning. Ett sådant införlivande innebär bland annat att det i nationell författning skall föras in bestämmelser om att det är förbjudet att anordna hästtävling som gör åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från Sverige och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från ett annat medlemsland i EU. I rådets direktiv anges också vilka typer av tävlingar för hästdjur som är undantagna från förbudet. Rådets direktiv 90/428/EEG innehåller även vissa bestämmelser om hur den årliga totala prissumman för tävlingar eller tävlingstyper för hästar får fördelas. Även dessa bestämmelser skall införlivas i svensk rätt.

Enligt 8 kap. 3 § RF skall föreskrifter om förhållandet mellan enskilda och det allmänna, som gäller åligganden för enskilda eller i övrigt avser ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden, meddelas genom lag. Sådana föreskrifter är bland andra föreskrifter om brott och rättsverkan av brott, om skatt till staten samt om rekvisition och annat sådant förfogande.

En statlig reglering av fördelning av prissummor eller vinster vid till exempel hästtävlingar och ett författningsreglerat förbud mot

att särbehandla vissa hästar vid tävling för hästdjur är enligt min mening att betrakta som civilrättsliga regler. En reglering i författning som anger hur prissummor vid hästtävlingar skall fördelas och att endast en viss procent av en prissumma får avsättas för vissa hästtävlingar eller typ av hästtävlingar bör enligt min mening vara att anse som ett åliggande för enskilda eller i vart fall ett ingrepp i dessas förhållanden.

Sådana bestämmelser kan enligt min mening inte anses vara gynnande för enskilda i den bemärkelsen att enskilda får ekonomiskt bidrag eller ekonomisk ersättning av något slag. Bestämmelserna kan enligt min mening inte heller anses vara neutrala eftersom föreskrifterna reglerar hur stor del av eventuella prispengar eller vinster vid hästtävlingar som får avsättas för i rådets direktiv 90/428/EEG särskilt angivna ändamål. Det innebär att bestämmelserna i den delen av rådets direktiv 90/428/EEG enligt min mening faller inom tillämpningsområdet för 8 kap. 3 § RF.

Ett införande i svensk rätt av rådets direktiv 90/428/EEG i de av mig föreslagna bestämmelserna om förbud mot att särbehandla vissa hästar vid tävlingar för hästdjur och fördelning av eventuell prissumma skall således enligt min mening beslutas i form av lag.

Enligt 8 kap. 7 § RF får regeringen, efter bemyndigande i lag genom förordning, meddela föreskrifter om annat än skatt om föreskrifterna avser bland annat djurskydd.

Rådets direktiv 90/428/EEG syftar till att säkerställa en rationell utveckling av produktionen av hästdjur och därigenom öka produktiviteten av hästdjur. Regler har därför fastställts på gemenskapsnivå för handel inom gemenskapen med hästdjur som är avsedda för tävling. Handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och deltagande i sådana tävlingar kan enligt rådets direktiv 90/428/EEG äventyras av skillnader som finns i olika medlemsländers regler om användning av prissumman eller vinsten för att skydda, utveckla och förbättra aveln i medlemsländerna. Ett fritt tillträde till alla tävlingar för hästdjur förutsätter enligt direktivet att reglerna för hästtävlingar harmoniseras. I avvaktan på en sådan harmonisering och för att bibehålla eller öka produktiviteten på området har medlemsländerna enligt rådets direktiv 90/428/EEG tillstånd att avsätta en viss högsta procentsats av prissumman eller vinsten för att skydda, utveckla och förbättra sin avelsverksamhet.

Mot bakgrund härav kan syftet med regleringen i rådets direktiv 90/428/EEG enligt min mening inte vara att anse som en reglering av djurskydd eller något annat ämne som anges i 8 kap. 7 § RF och omfattas därför inte av undantagsbestämmelsen i 8 kap.7 § RF.

Sammantaget anser jag därför att ett införlivande i svensk rätt av rådets direktiv 90/428/EEG kräver lagstiftning och regleringen av sakfrågan kan enligt min mening heller inte delegeras till regeringen.

Enligt 8 kap. 13 § RF får regeringen genom förordning i vissa fall besluta om föreskrifter om verkställighet av lag. Regeringen får i en sådan förordning överlåta åt myndighet under regeringen att meddela bestämmelser i ämnet. Sådana verkställighetsföreskrifter kan vara av rent administrativ karaktär. Verkställighetsföreskrifter får inte tillföra lagstiftningen något materiellt nytt. Riksdagen kan således inte besluta om allmänt hållna regler som sedan ges preciserat innehåll genom förordning. Verkställighetsföreskrifter får inte innebära ytterligare ålägganden för enskilda eller avse ingrepp i deras personliga eller ekonomiska förhållanden. Jag har mot denna bakgrund bedömt att samtliga materiella regler i rådets direktiv 90/428/EEG bör beslutas i form av lag. I de frågor som regeringen genom förordning och efter bemyndigande Statens jordbruksverk i föreskrifter, enligt mitt förslag, kan besluta om i form av verkställighetsföreskrifter för att införliva rådets direktiv 90/428/EEG återkommer jag till.

4.2 Förslag till lag om tävling med hästdjur m.m.

Sverige har i skrivelsen år 2005 till kommissionen angett att Sverige har för avsikt att införliva rådets direktiv 90/428/EEG i svensk lagstiftning. Utredningens uppgift är att lämna förslag på hur bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG skall genomföras i svensk författning.

Ändamålet med den av mig föreslagna lagen om tävling med hästdjur, nedan kallat hästar, är således att i författning slå fast en grundregel att alla hästar som är registrerade i eller härstammar från ett medlemsland i EU skall kunna delta i alla tävlingar för hästar som anordnas i Sverige. En tävling för hästar skall som grundregel vara öppen för alla hästar som är registrerade i eller härstammar från Sverige men skall även vara öppen för hästar som är registrerade i eller härstammar från ett annat medlemsland i EU. Syftet med den av mig föreslagna lagen är således att uppfylla de krav på öppenhet för hästar att delta i hästtävlingar som finns angivet i rådets direktiv 90/428/EEG.

Det är viktigt att alla organisationer som anordnar en hästtävling eller en person som vill att hans eller hennes häst skall delta i en

sådan skall ha möjlighet att skaffa sig kunskap om vilka regler som gäller för sådant deltagande. De viktigaste reglerna för detta finns samlade i rådets direktiv 90/428/EEG. Det finns enligt min mening ett värde i att hålla dessa regler samlade även i en nationell författning. Bland annat ger det olika aktörer på området en möjlighet att skaffa sig en god överblick över gällande regler på området. Jag föreslår därför att reglerna även i den svenska nationella lagstiftningen samlas i en författning. Dessa regler bör enligt min mening därför samlas i den av mig föreslagna lagen om tävling med hästdjur m.m.

4.3 Lagens definitioner

Mitt förslag:

1 § I denna lag avses med

hästdjur: vilda eller domesticerade arter ur familjen uddatåiga hovdjur samt korsningar mellan dessa,

hästtävlingar: alla tävlingar med hästdjur såsom hästkapplöpningar, hopptävlingar, parader, dressyr, körtävlingar och uppvisningar.

I 1 § lag om tävling med hästdjur definieras vad som avses med hästdjur i den av mig föreslagna lagen om tävling med hästdjur. Termen hästdjur i rådets direktiv 90/428/EEG avser såvitt jag kan bedöma vilda eller domesticerade arter ur familjen uddatåiga hovdjur samt korsningar mellan dessa. Samma definition av termen hästdjur används även i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1996:113) om införsel av hästdjur. Med hästdjur avses således i praktiken både hästar, åsnor, mulor och mulåsnor.

Med hästtävling avses i rådets direktiv 90/428/EEG alla tävlingar med hästdjur. Utöver vad som i "vanligt" språkbruk avses med hästtävling omfattas av rådets direktiv 90/428/EEG och i den av mig föreslagna lagen även parader och uppvisningar. Dessa aktiviteter har inte ett kommersiellt syfte utan är mer ett evenemang för underhållning. Det finns således andra evenemang som kan jämföras med de i direktivet angivna exemplen på hästtävlingar och med de av mig angivna aktiviteterna i 1 § och som följaktligen bör falla in under tillämpningsområdet för den av mig föreslagna lagen. Sådana evenemang bör bland annat vara evenemang som kan jämföras med parader och uppvisningar såsom till exempel kvalitetsbedömningar, fälttävlingar och avelsvärderingar.

Att parader och uppvisningar faller in under begreppet hästtävling är som tidigare har nämnts inte helt i överensstämmelse med svenskt språkbruk. Om det anordnas en parad eller uppvisning eller annan jämförbar aktivitet med hästar och dessa är utan inslag av tävlingsmoment eller bedömning faller sådana parader och uppvisningar dock, enligt min mening, utanför den av mig föreslagna lagens tillämpningsområde. ASVT har framfört bland annat att en sådan bedömning som medför att evenemanget skall falla in under lagens tillämpningsområde bör vara av professionell karaktär. Jag delar den uppfattningen. Jag vill därför understryka att jag anser att endast sådana evenemang för hästar där deltagande hästar i något eller flera avseenden bedöms "professionellt" av en domare eller likvärdig utsedd person är att anse som tävling och således faller under den av mig föreslagna lagens tillämpningsområde.

4.4 Tävlingar för hästdjur på lika villkor

Mitt förslag:

2 § Det är förbjudet att anordna hästtävling som gör åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från Sverige och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från en annan medlemsstat i Europeiska Unionen (EU).

När rådet fattade beslut om direktiv 90/428/EEG fanns både registrerade och oregistrerade hästar. Jag har av Statens jordbruksverk blivit upplyst om att en ny reglering av hästfrågor inom EU inom kort kommer att beslutas och avsikten är att den skall träda i kraft under år 2007. Bestämmelsen kommer att innebära att alla hästar inom EU skall vara registrerade och frysmärkta eller chipmärkta samt att ett hästregister avses att införas. Statens jordbruksverk har även upplyst mig om att en häst inom EU i framtiden endast får vara registrerad i ett land. Jag föreslår trots detta att den av mig föreslagna lydelsen i 2 § får samma lydelse som motsvarande bestämmelse har i rådets direktiv 90/428/EEG intill dess att lydelsen i det direktivet ändras.

I Sverige tävlas det i travsporten både med varmblod och med kallblod. Travbanor finns utbredda över hela Sverige och travsporten har en stark regional förankring.

I galoppsporten tävlar engelska- eller arabiska fullblod. Det arabiska fullblodet tävlar endast i ett fåtal lopp per år och dessa lopp är öppna för alla arabiska fullblod.

Ridsport delas upp i olika grenar varav hoppning är den största tävlingsgrenen. Ridsport omfattar även tävlingar med ponnyer. Tävlingar inom ridsport arrangeras på alla nivåer, allt från tävlingar på lokal nivå till tävlingar på elitnivå.

Hästsport är en stor folksport i Sverige. Drygt 500 000 svenskar rider regelbundet för motion, rekreation eller i tävlingar av olika slag.

Såväl i Sverige som i flera andra medlemsländer i EU bedrivs en omfattande tävlingsverksamhet med hästdjur. Det innebär att Sverige liksom flera andra medlemsländer i EU i hög grad berörs av reglerna i rådets direktiv 90/428/EEG. Även om tävlingar med hästdjur i Sverige i de flesta fall redan i dag är öppna i enlighet med vad som föreskrivs i rådets direktiv 90/428/EEG så har Sverige, som tidigare nämnts, inte i svensk rätt införlivat de bestämmelser om förbud mot att särbehandla vissa hästars deltagande i hästtävlingar som finns i rådets direktiv 90/428/EEG. Jag för därför in i mitt förslag till lag om tävling med hästdjur, i enlighet med lydelsen av rådets direktiv 90/428/EEG, en grundregel som stadgar att det är förbjudet att anordna hästtävling som gör åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från Sverige och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från ett annat medlemsland i EU. Bestämmelsen innebär också att dessa hästar skall behandlas och delta i tävlingen på lika villkor. I sammanhanget vill jag även poängtera att organisation som för en moderstambok för en ras i enlighet med EU:s bestämmelser ger den organisationen särskilda möjligheter att reglera tävlingar och avelsurval inom den ras som organisationen för moderstambok för.

Jag föreslår därför, som jag tidigare nämnt, att det i 2 § slås fast en grundregel som innebär att alla hästtävlingar i Sverige skall vara öppna för alla hästdjur som härstammar från eller är registrerade i ett medlemsland i EU. Förbudet mot att särbehandla vissa hästars deltagande vid hästtävling gäller alla moment som har samband med en hästtävling till exempel regler för tillträde till hästtävling såsom uppställda minimi- eller maximikrav, bedömning vid hästtävling samt eventuell prissumma eller annan vinst som kan uppkomma genom tävlingen. Det är således inte tillräckligt att ett hästdjur som är registrerat i eller härstammar från ett medlemsland i EU fritt får delta i en tävling i Sverige. Bestämmelsen i 2 § innebär således att alla hästdjur som deltar i en hästtävling också skall bedömas och delta i tävlingen på lika villkor. I fråga om undantag från huvudregeln återkommer jag till nedan i avsnitt 4.5 Hästtävlingar som inte omfattas av förbudet i 2 §.

Det har under den korta tid som stått till utredningens förfogande inte funnits möjlighet att i detalj gå igenom andra medlemsländers införlivande av rådets direktiv 90/428/EEG i nationell rätt. Flera länder har dock, enligt särskild lista som har upprättats av kommissionen om hur länderna införlivat rådets direktiv 90/428/EEG i nationell rätt, inte angett någon författning där landet har införlivat direktivet. Jag har även haft underhandskontakt med svenska ambassader i några medlemsländer i EU för att ytterligare få kunskap om hur medlemsländerna införlivat direktivet i sin nationella rätt. Jag har således inte full kunskap på området men bedömer mot bakgrund av det material som finns tillgängligt att inte alla medlemsländer har införlivat rådets direktiv 90/428/EEG i nationell rätt.

Eftersom Sverige nu har för avsikt att införliva rådets direktiv 90/428/EEG i svensk rätt är det viktigt att inte bara Sverige och ett fåtal medlemsländer har införlivat direktivet i respektive nationella rätt. Enligt min mening är det, när Sverige införlivar direktivet i svensk rätt, viktigt för Sverige och svensk hästnäring att även andra medlemsländer i EU införlivar direktivet i sin nationella rätt. Om inte alla medlemsländer införlivar direktivet skapar det enligt min mening en olycklig konkurrenssituation för hästsektorn i de länder som HAR införlivat och lever upp till bestämmelserna i direktivet på ett korrekt sätt. Ett sådant förhållande bidrar enligt min mening till, i motsats till intentionen i rådets direktiv, att försvåra för handeln inom gemenskapen. Det blir enligt min mening inte heller hästtävlingar på lika villkor inom EU.

Hästnäringen är för Sverige och för flera andra medlemsländer i EU en viktig ekonomisk sektor. Jag föreslår därför att Sverige, som nu har för avsikt att införliva direktivet i nationell rätt, aktivt verkar för att alla medlemsländer skall införliva rådets direktiv 90/428/EEG i sina nationella författningar. Jag föreslår också att Sverige i lämpligt internationellt sammanhang och forum, vid till exempel ett sammanträde i ministerrådet, tar upp denna fråga med övriga medlemsländer. Jag föreslår även att Sverige samtidigt tar upp frågan i Ständiga kommittén för husdjursavel för att påskynda processen med att få samma villkor för hästtävlingar och hästnäringen i alla medlemsländer.

4.5 Hästtävlingar som inte omfattas av förbudet i 2 §

Mitt förslag:**3 §** Förbudet i 2 § gäller inte

1. hästtävling anordnad endast för hästdjur som är registrerade i en särskild stambok för en ras och där tävlingen har till syfte att förbättra rasen
2. regionala hästtävlingar med avsikt att välja ut hästdjur
3. historiska eller traditionella evenemang

Alla tävlingar med hästdjur omfattas inte av det av mig föreslagna förbudet i 2 § lag om tävling med hästdjur m.m. och inte heller enligt bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG. Det måste finnas utrymme för att hålla vissa tävlingar för hästdjur i syfte att till exempel förbättra rasen. Det är en viktig del i arbetet för att stärka och utveckla en ras och därigenom få fram så bra hästdjur som möjligt. Avsikten kan också vara att tävla om vilken eller vilka hästar som är bäst inom en region för att till exempel utses att representera regionen vid en tävling som anordnas mot vinnare i andra regioner. Förbudet i den av mig föreslagna 2 § lag om tävling med hästdjur m.m. mot att vid tävlingar med hästdjur diskriminera hästdjur från andra medlemsländer i EU gäller således inte för alla tävlingar med hästdjur.

Från förbudet i 2 § är i mitt förslag och enligt lydelsen i rådets direktiv 90/428/EEG undantaget:

1. *Hästtävlingar som anordnas för hästdjur som är registrerade i en särskild stambok för en ras och där tävlingen syftar till att förbättra rasen.*

I alla medlemsstater i EU förs eller upprättas stamböcker antingen av en organisation eller sammanslutning eller av ett officiellt organ. En definition av ordet stambok återfinns i rådets direktiv 90/427/EEG. I direktivet anges att en stambok är en bok, förteckning eller dataregister som förs antingen av en organisation eller förs av en förening som är officiellt godkänd eller erkänd av en medlemsstat och där hästdjur är införda eller registrerade med uppgift om alla kända anfäder.

I Sverige återfinns definitionen av ordet stambok i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:82) om hästdjur som används till avel och om identifiering av hästdjur. Med stambok avses i Statens jordbruksverks föreskrifter varje

bok, förteckning eller dataregister som förs av en godkänd svensk eller utländsk avelsorganisation eller stamboksförande förening, eller av ett offentligt organ som bedriver motsvarande verksamhet i enlighet med de kriterier som gäller inom den Europeiska gemenskapen, och där hästar med speciella krav på härstamning är införda eller registrerade med uppgift om deras härstamning. Med registrerade hästar avses i föreskrifterna hästar som är införda i ett register och som är identifierade i en särskild identitetshandling.

För att i Sverige bli godkänd som stamboks- eller registerförande förening krävs ett godkännande av Statens jordbruksverk i enlighet med Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:82) om hästdjur som används till avel och om identifiering av hästdjur. Vissa krav ställs på en förening som söker ett sådant godkännande. Enligt 5 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:82) skall en förening för att bli godkänd vara en juridisk person och ha stadgar som särskilt fastslår principen om ickediskriminering av uppfödare. Föreningen skall därutöver enligt samma föreskrifter (SJVFS 1994:82) bland annat visa att föreningen har en definition av rasens, rasernas eller den i stamboken ingående populationens särdrag och ha en definition av avelsmål och en regelsamling för hur hästar identifieras och deras härstamning registreras. Föreningen skall även förfoga över tillräckligt många djur för att kunna genomföra avelsprogram eller för att bevara rasen. Om det finns olika krav för införande i stamboken eller bilagan skall det enligt föreskrifterna finnas en indelning av stambokens huvudavsnitt och bilagan i meritklasser. Om den sökande föreningen inte för en stambok för rasens ursprung (moderstambok) skall föreningen visa att den har tillämpningsregler i enlighet med de grundregler som den förening har som för rasens ursprungsstambok. I Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:82) finns även vissa regler för införande av hästar i stamböcker, både för införande i stambokens huvudavsnitt och i en eventuell bilaga till stamboken.

Det är således tillåtet att anordna hästtävling endast för hästdjur som är registrerade i en stambok för en ras förutsatt att syftet med tävlingen är att förbättra rasen. Om det till exempel anordnas en tävling för hästar som är registrerade i en stambok för en ras men syftet med tävlingen inte är att

förbättra rasen kan, enligt rådets direktiv 90/428/EEG och enligt mitt förslag, undantaget i den av mig föreslagna 3 § 1 dock inte åberopas.

2. *Förbudet i 2 § gäller heller inte enligt mitt förslag regionala tävlingar där avsikten är att välja ut hästdjur.*

I vissa fall kan det finnas skäl att regionalt välja ut till exempel de bästa hästarna inom en region där avsikten kan vara att för något ändamål utse de bästa hästarna inom en region.

Detta reser frågan om vad som kan anses vara en region. I Nationalencyklopedin anges att termen region i sin allmänna betydelse avser ett geografiskt område.

Det innebär enligt min mening att en region i den av mig föreslagna 3 § 2 kan vara en geografiskt avgränsad del av Sverige men kan även avse hela Sverige. Termen region kan även avse flera länder, till exempel Norden, huvudsaken är att området geografiskt kan avgränsas och med säkerhet bestämmas.

Det innebär att en hästtävling som avser att för något syfte välja ut till exempel Sveriges bästa hopphäst kan falla in under det av mig föreslagna tillämpningsområdet för 3 § 2. Ett sådant syfte kan till exempel vara att välja ut den bästa svenska hopphästen som skall representera Sverige i ett internationellt mästerskap.

Det är således viktigt att det finns ett verkligt syfte med tävlingen att välja ut en häst. I den anmälan, som anges i den av mig föreslagna 5 §, som organisation som anordnar hästtävling enligt mitt förslag skall göra hos Statens jordbruksverk bör därför organisationen innan tävlingen hålls klargöra syftet för tävling som organisation avser att anordna med åberopande av undantaget i 3 § 2.

3. *Förbudet i 2 § gäller heller inte enligt mitt förslag historiska eller traditionella evenemang.*

Jag har i sammanhanget övervägt vad som skall kunna anses vara ett historiskt eller traditionellt evenemang. I grundtexten till rådets direktiv 90/428/EEG anges ordet "manifestations à caractère historique ou traditionnel". I övrigt används främst ordet "concours" när direktivet enbart avser tävlingar. Som jag ser det bör emellertid det franska ordet "manifestations" och den svenska översättningen "evenemang" även kunna avse hästtävlingar. Jag utgår därför från att undantag från förbudet i 2 § i mitt förslag till lag om tävling

med hästdjur m.m. kan avse även historiska eller traditionella hästtävlingar.

Det har så långt jag har kunnat utröna inte prövats av domstol eller annat organ inom EU vad som kan anses vara ett historiskt eller traditionellt evenemang. Min bedömning är att om en tävling för hästdjur har anordnats regelbundet under ett antal år bör den kunna anses vara ett historiskt eller i vart fall traditionellt evenemang. Jag bedömer att det inte går att ange ett exakt antal år som evenemanget skall ha anordnats för att betecknas som historiskt eller traditionellt utan detta får bedömas från fall till fall. Enligt min uppfattning bör det dock vara fråga om ett evenemang som anordnas med en viss kontinuitet och som kan betecknas som återkommande samt som förslagsvis har anordnats i Sverige innan Sverige blev medlem i EU, således före år 1995. Vilka exakta hästtävlingar som hålls i Sverige och som skall betecknas som historiska eller traditionella hästtävlingar bör Statens jordbruksverk avgöra, som jag föreslår skall utöver tillsynen över efterlevnaden av lagen, efter samråd med de organisationer som anordnar sådana hästtävlingar som kan komma i fråga för detta undantag från 2 §.

Ett av syftena med rådets direktiv 90/428/EEG är att underlätta handel med hästar mellan medlemsländerna. Regler för hästtävlingar, även historiska och traditionella, i ett medlemsland har enligt min mening en stor betydelse för handeln med hästar mellan medlemsländerna i EU. Om en häst är registrerad i eller härstammar från ett medlemsland missgynnas av ett medlemslands regler för hästtävlingar så påverkar det negativt handeln med hästar mellan medlemsländerna. Jag vill belysa detta med följande exempel. En person köper en häst till Sverige som är registrerad i eller härstammar från ett annat medlemsland i EU. Den hästen missgynnas i fråga om deltagande i hästtävlingar i Sverige med motiveringen att tävlingen är historisk eller traditionell. Det faller sig då naturligt att det påverkar handeln med hästar mellan medlemsländerna negativt eftersom den hästen i så fall inte får delta i hästtävlingen i Sverige. Intresset av att köpa hästar från andra medlemsländer minskar av naturliga skäl om hästar som är registrerade i eller härstammar från ett annat medlemsland inte får starta i en hästtävling eller inte får tävla på lika villkor som inhemska hästar med motivering att tävlingen betecknas som historisk eller traditionell.

För att kunna upprätthålla en kontinuitet i tävlingsverksamheten och för att även i framtiden kunna anordna de hästtävlingar som vi i Sverige anser vara historiska eller traditionella är det därför enligt min mening viktigt att tidigt fastställa vilka hästtävlingar som skall anses vara historiska eller traditionella och som således skall undantas från förbudet i 2 §. Detta bör som jag tidigare har nämnt fastställas av Statens jordbruksverk efter samråd med respektive organisation som anordnar hästtävlingar.

4.6 20 % för att förbättra avelsarbetet

Mitt förslag:

4 § Av den prissumma eller annan vinst som utdelas vid hästtävling får organisation som beslutar om prissumma och fördelning av prissumma eller annan vinst avsätta högst 20 procent, av den totala årliga prissumman för hästtävlingar eller typ av hästtävlingar som anordnas för att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

Huvudregeln i rådets direktiv 90/428/EEG och i mitt förslag till lag om tävling med hästdjur m.m. är att det är förbjudet att i regler för hästtävlingar göra åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från Sverige och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från en annat medlemsland i EU.

Enligt huvudregeln i mitt förslag skall alla hästar som deltar i en hästtävling tävla på lika villkor och på lika villkor kunna få del av eventuell prissumma eller annan vinst. Med annan vinst avser jag alla priser eller andra förmåner som inte utgör prispengar.

När det gäller regler för hästars deltagande i hästtävlingar inom EU utgör eventuella skillnader i medlemsländernas regler ett hinder för handeln inom EU. Ett helt fritt tillträde till hästtävlingar förutsätter dock att de olika medlemsländernas regler harmoniseras. Så har ännu inte skett. I avvaktan på en sådan harmonisering och i synnerhet för att bibehålla eller öka produktiviteten på området kan enligt bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG ett medlemsland få tillstånd att avsätta en viss del av prissumman eller vinsten för att skydda, utveckla och förbättra sin avelsverksamhet. I rådets direktiv 90/428/EEG anges att från år 1993 får den andelen vara högst 20 procent av den totala prissumman för hästtävlingar eller typ av hästtävlingar.

Enligt rådets direktiv 90/428/EEG har således medlemsstaterna i EU tillåtelse att, för varje tävling eller tävlingstyp, genom för ändamålet erkända eller godkända organisationer, avsätta högst 20 procent av den prissumma eller vinst som avses i artikel 4 punkten 1 c i rådets direktiv 90/428/EEG för att skydda, utveckla och förbättra rasen. Villkoren för utdelning från dessa fonder i den berörda medlemsstaten skall enligt rådets direktiv 90/428/EEG meddelas till kommissionen och medlemmarna i Ständiga kommittén för husdjursavel.

I Sverige har vi inte något system som innebär att prispengar återfinns i fonder, det finns heller inte några statliga prispengar avsatta som prispengar för hästtävlingar. De prispengar som finns för hästtävlingar beslutas och fördelas av respektive organisation som anordnar hästtävlingen.

Med tävling eller tävlingstyp avses i mitt förslag till exempel alla i Sverige anordnade travtävlingar, för varmblodiga travhästar, som omfattas av den av mig föreslagna lag om tävling med hästdjur m.m.

Mitt förslag innebär för till exempel travtävlingar att av den sammanlagda prissumman eller vinsten som finns för alla anordnade travtävlingar för varmblodiga travhästar i Sverige får ansvarig organisation avsätta 20 procent av den totala prissumman eller vinsten för sådana travtävlingar, som inte omfattas av undantaget i den av mig föreslagna 3 §, som har till syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet med travhästar.

I preambel till rådets direktiv 90/428/EEG anges att medlemsstaternas tillstånd att avsätta en viss del av prissumman för vissa ändamål skall gälla i avvaktan på att medlemsstaternas regler för hästtävlingar harmoniseras. Ett framtida eventuellt beslut om ändring av rådets direktiv 90/428/EEG som innebär förändringar av den procentsats av prissumman eller vinsten som får avsättas för att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet är, såvitt jag bedömer, ett ingrepp i enskildas personliga och ekonomiska förhållanden. Jag vill i detta sammanhang framhålla att en framtida eventuell förändring av den nu gällande procentsatsen, enligt min mening, inte kan anses vara att likställa med en verkställighetsföreskrift som jag tidigare har behandlat under avsnitt 4.1 Lag eller förordning, kan delegeras till regeringen att besluta om. Eventuella framtida förändringar av rådets direktiv 90/428/EEG i fråga om procentsatsen och en förändring därefter av procentsatsen i svensk rätt bör således, enligt min mening, även denna beslutas i form av lag.

4.7 Anmälningssplikt

Mitt förslag:

5 § Organisation som har för avsikt att anordna hästtävling med återopande av undantagen i 3 och 4 §§ skall anmäla dessa tävlingar i enlighet med föreskrifter meddelade av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Statens jordbruksverk.

Sverige är enligt rådets direktiv 90/428/EEG skyldigt att meddela kommissionen vilka tävlingar för hästdjur som avses anordnas i Sverige och där en organisation har för avsikt att återropa något av undantagen i de av mig föreslagna 3 och 4 §§ i mitt förslag till lag om tävling med hästdjur m.m.

För att Sverige skall kunna fullgöra sina skyldigheter i dessa avseenden måste det finnas en skyldighet för organisationer som avser att anordna sådana hästtävlingar som avses i de av mig föreslagna 3 och 4 §§ att anmäla dessa tävlingar till den samordnande myndigheten i Sverige. Jag föreslår därför att en sådan skyldighet förs in i 5 § lag om tävling med hästdjur m.m.

I mitt förslag till förordning om tävling med hästdjur m.m. föreslår jag att Statens jordbruksverk får meddela föreskrifter om skyldighet för organisation, som avser att anordna tävling för hästdjur, att lämna uppgifter om sådana tävlingar med hästdjur som avses i de av mig föreslagna 3 och 4 §§ lag om tävling med hästdjur m.m.

4.8 Skriftlig underrättelse om häst vägras att delta i tävling

Mitt förslag:

6 § Om ett hästdjur som är registrerat i eller härstammar från en annan medlemsstat i EU vägras delta i en hästtävling skall, om ägaren eller ägarens ombud begär det, organisationen skriftligen underrätta ägaren eller ägarens ombud om skälen härför. Sådan underrättelse till ägaren eller ägarens ombud skall göras av den organisation som anordnar hästtävlingen.

Bestämmelserna i den av mig föreslagna 2 § lag om tävling med hästdjur m.m. innebär ett åläggande för den organisation som anordnar hästtävling att inte göra skillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från Sverige och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från ett annat medlemsland i EU.

Den av mig föreslagna 2 § innebär emellertid inte bara ett åläggande för den organisation som anordnar en hästtävling utan syftar också till att skapa rättigheter för enskilda.

Jag har tidigare poängterat att det är viktigt att berörda personer lätt kan skaffa sig kunskap om gällande regler, som finns i rådets direktiv 90/428/EEG, för hästares deltagande i hästtävlingar. Det är samtidigt viktigt att en hästägare som anser att hans eller hennes häst, om hästen är registrerad i eller härstammar från ett medlemsland i EU, orättmätigt vägrats att delta i en hästtävling i Sverige har möjlighet att göra sin rätt gällande i nationell domstol och få saken prövad där. Jag föreslår därför att det i den av mig föreslagna lagen, i enlighet med artikel 5 i rådets direktiv 90/428/EEG, förs in en skyldighet för organisation som anordnar hästtävling att, om ägaren eller ägarens ombud begär det, skriftligen underrätta ägaren eller ägarens ombud om skälen för att ett hästdjur vägras att delta i en hästtävling. En sådan bestämmelse är enligt min mening viktigt att föra in i lagstiftningen för att uppfylla intentionerna i rådets direktiv 90/428/EEG.

Jag har, efter synpunkter framförda vid sammanträde med referensgruppen, valt att föreslå att den skriftliga upplysning om varför en häst ej får delta i en hästtävling som skall lämnas av den organisation som anordnar hästtävlingen, skall lämnas endast om ägaren eller ägarens ombud begär det. Anledningen till att jag inte, som anges i direktiv 90/428/EEG, föreslår att en organisation alltid skall lämna en skriftlig underrättelse om en häst vägras att delta i en tävling är att det numera ofta görs anmälningar till hästtävlingar via Internet.

Det skulle för flera organisationer innebära ett omfattande merarbete om organisationen i varje särskilt fall skulle vara tvingade att skriftligen upplysa ägaren eller ägarens ombud om skälen för att en häst ej får delta i en hästtävling. I de fall hästägaren inte har synpunkter på att hästen inte får delta i tävlingen finns enligt min mening ingen anledning att tynga organisation som anordnar hästtävling med onödig administration.

För att hästägare skall få kännedom om att en organisation har skyldighet att skriftligen underrätta hästägaren eller hästägarens ombud om skälen för att en häst inte får delta i en hästtävling bör organisationen upplysa om detta. Jag föreslår därför att organisation som anordnar hästtävling i de handlingar som tillhandahålls för anmälning av häst till tävling upplyser om att hästägare vars häst inte får delta i en tävling har rätt att av organisationen få en skriftlig underrättelse om skälen för att hästen inte får delta i

tävlingen. Jag föreslår att en föreskrift med den innebörden utfärdas av Statens jordbruksverk i myndighetens kommande tillämpningsföreskrifter till den av mig föreslagna lagen.

En sådan skriftlig underrättelse som organisation skall utfärda skall enligt min mening inte anses vara ett beslut. Underrättelsen behöver endast ange skälen för att en häst har vägrats att delta i en hästtävling och underrättelsen skall enligt min mening endast ha till syfte att underlätta för en hästägare som anser sig vara förfördelad att få saken prövad i nationell domstol. En sådan underrättelse är enligt min mening inte överklagbar.

För att belysa det system som jag föreslår vill jag ge följande exempel.

En häst som är registrerad i eller härstammar från ett annat medlemsland i EU vägras att delta i en hästtävling i Sverige. Enligt mitt förslag skall, om ägaren eller ägarens ombud begär det, organisationen som anordnar hästtävlingen skriftligen ange skälen för att hästen inte får delta i tävlingen. Denna skriftliga underrättelse från en organisation skall enligt mitt förslag endast anses vara ett meddelande. Eftersom jag föreslår att underrättelsen till sin form endast skall anses vara ett meddelande är det inte fråga om ett beslut som kan överklagas till Statens jordbruksverk eller till någon domstol. Hästägaren eller hästägarens ombud kan däremot begära skadestånd hos en domstol i enlighet med den ordning som anges i 12 § i den av mig föreslagna lagen. Den skriftliga underrättelsen får således betydelse i en eventuell framtida domstolsprocess.

Statens jordbruksverk kommer, som jag ser det, i ett sådant enskilt ärende endast att beröras i myndighetens egenskap av tillsynsmyndighet och kan om domstol begär det lämna yttrande i ett mål.

Det finns redan tidigare möjlighet enligt svensk rätt att uppfylla kravet i rådets direktiv 90/428/EEG på att en person, som anser att den är förfördelad, genom att dess häst vägrats att delta i en hästtävling, skall ha möjlighet att komplettera sin talan med ett expertutlåtande. Jag bedömer därför att det inte uttryckligen bör tas upp i den av mig föreslagna 6 §.

Den av mig föreslagna underrättelseskyldigheten i 6 § är enligt min mening en föreskrift som avser ett åläggande för enskilda som dessutom i många fall innebär ett ingrepp i enskildas ekonomiska förhållanden och bör därför enligt min mening meddelas genom lag.

4.9 Tillsyn enligt lagen

Mitt förslag:

7 § Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de föreskrifter som meddelas med stöd av lagen utövas av Statens jordbruksverk.

8 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Statens jordbruksverk får meddela föreskrifter om skyldighet för organisationer att lämna sådana uppgifter som avses i 3 och 4 §§

STC har i referensgruppen framfört synpunkten att 7, 9, 10, 12 och 13 §§ i den av mig föreslagna lagen bör tas bort. STC har anfört att förbundet inte kan se att införlivandet av en lag skall medföra ökad tillsyn. STC anför vidare att travet är den största aktören och att redan i dag rapporteras alla uppgifter som enligt mitt lagförslag i framtiden skall rapporteras. STC anför vidare att efterlevnaden redan i dag sköts av Statens jordbruksverk och att den föreslagna lagen inte torde medföra något nytt arbete eller ökad arbetsbelastning. STC ser därför inte något skäl för att införa en tillsynsavgift. STC anför avslutningsvis i denna del att svensk hästnäring befinner sig i ett ekonomiskt läge där ytterligare byråkrati/tillsyn och avgifter på ett påtagligt sätt äventyrar hela branschens fortsatta positiva utveckling.

Jag delar inte helt STC:s uppfattning. I dag finns inte bestämmelser om tillsyn över de bestämmelser som regleras i rådets direktiv 90/428/EEG och enligt mitt förslag till lag. Det finns visserligen en skyldighet för Statens jordbruksverk att rapportera till kommissionen vissa i direktivet angivna uppgifter men det finns i dag inte någon bestämmelse som Statens jordbruksverk kan använda för att förelägga en organisation, som inte frivilligt lämnar uppgifterna, att lämna uppgifterna eller efterleva direktivets bestämmelser. Jag vill i sammanhanget också hänvisa till utredningens direktiv som ger utredningen i uppdrag att bedöma hur tillsynen över bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG bör organiseras. Statens jordbruksverks möjlighet att ta ut avgifter återkommer jag till under avsnittet 4.11 Avgifter. Om en lagstiftning med det innehåll och det syfte som det här är fråga om skall kunna tillämpas och fungera i praktiken krävs enligt min mening en effektiv tillsyn.

Genom Europaparlamentets och rådets (EG) nr 882/2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av

foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd har begreppet offentlig kontroll införts för den kontrollverksamhet som skall utföras i enlighet med den förordningens bestämmelser. Enligt förordningen utgör offentlig kontroll varje form av kontroll som utförs av den behöriga myndigheten eller av gemenskapen i syfte att kontrollera efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd. Med termen kontroll avses i förordningen kontroll av om specificerade krav har uppfyllts, genom undersökning och bedömning av sakligt underlag.

Tillsynsutredningen har i sitt slutbetänkande Tillsyn – Förslag om en tydligare och effektivare offentlig tillsyn föreslagit att en definition av tillsynsbegreppet förs in i den nya tillsynslag som också föreslås i det betänkandet. Med tillsyn avses i den av tillsynsutredningen föreslagna lagen en oberoende och självständig granskning av tillsynsobjekt som syftar till att kontrollera om tillsynsobjektet uppfyller de krav och villkor som följer av lag. I begreppet tillsyn har också innefattats viss annan verksamhet än bara en operativ granskning. Begreppet tillsyn har traditionellt även innefattat till exempel allmän information, rådgivning m.m. Den av mig föreslagna lagen om tävling med hästdjur m.m. avser inte något av de områden som Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 reglerar.

Begreppet tillsyn har således en vidare betydelse än begreppet kontroll. Enligt min mening är information och rådgivning m.m. viktiga instrument för myndigheterna att arbeta med för att se till att syftet med rådets direktiv 90/428/EEG och innehållet i mitt förslag till lag uppnås. Förutom information till alla organisationer som berörs av de nya reglerna för hästtävling bör även Statens jordbruksverk informera den hästintresserade allmänheten om dessa regler. Jag använder därför i mitt förslag till lag begreppet tillsyn i stället för begreppet offentlig kontroll.

Tillsynen över efterlevnaden av den av mig föreslagna lag om tävling med hästdjur m.m. bör enligt min mening utövas av Statens jordbruksverk. När det avser området så kallad djurpolitik finns i första hand två myndigheter i Sverige som arbetar med sådana frågor. Den ena myndigheten är Djurskyddsmyndigheten som enligt regeringens beslut den 20 december 2005 om regleringsbrev för budgetåret 2006 avseende Djurskyddsmyndigheten skall arbeta med djurskydd. Den andra myndigheten är Statens jordbruksverk som enligt regeringens beslut den 20 december 2005 om regle-

ringsbrev för budgetåret 2006 avseende Statens jordbruksverk skall arbeta med djur- och folkhälsa inom området djurpolitik.

Rådets direktiv 90/428/EEG reglerar varken djurskyddsaspekten på hästar eller reglerar bevakning eller åtgärder i frågor kring hästars hälsotillstånd. Direktivets syfte är att säkerställa en rationell utveckling av produktionen av hästdjur för att öka produktiviteten på det området.

Inom Statens jordbruksverks ansvarsområde faller dock många frågor som rör hästsektorn. Statens jordbruksverk är till exempel den myndighet som godkänner avelsorganisationer samt stamboks- och registerförande föreningar på hästområdet. Statens jordbruksverk är också den myndighet som regeringen har uppdragit åt att insamla vissa uppgifter enligt rådets direktiv 90/428/EEG som innebär att Statens jordbruksverk årligen skall underrätta kommissionen om Sveriges avsikter att återropa de i rådets direktiv 90/428/EEG föreskrivna undantagsmöjligheterna i artikel 4.2. Myndigheten skall således redan i dag enligt regeringsbeslut fullgöra vissa uppgifter enligt rådets direktiv 90/428/EEG.

Statens jordbruksverk har även ett ansvar för landsbygdspolitiken och för landsbygden utgör hästsektorn en viktig del. Så sent som i januari i år fick Statens jordbruksverk 6 miljoner kronor av regeringen som skall användas för att främja ett livskraftigt hästföretagande. Jag har mot bakgrund av Statens jordbruksverks ansvar på hästområdet och myndighetens ansvar för frågor som berör landsbygdspolitiken, där hästen utgör en viktig bas i jordbruksföretagens verksamhet, valt att föreslå att Statens jordbruksverk skall vara den myndighet som skall utöva tillsyn över efterlevnaden av den av mig föreslagna lagen om tävling med hästdjur m.m. och meddela föreskrifter med stöd av lagen.

För att kunna fullgöra uppgifter om tillsyn över efterlevnaden av den av mig föreskrivna lagen och den rapporteringsplikt som finns angiven i artikel 4.2 i rådets direktiv 90/428/EEG är det viktigt att Statens jordbruksverk med stöd av föreskrifter kan kräva in nödvändig information av berörda organisationer.

Statens jordbruksverk bör även ha möjlighet att i förekommande fall föreskriva att organisationer som anordnar hästtävlingar skall lämna in uppgifter till myndigheten om anordnad hästtävling är öppen för deltagare i enlighet med innebörden av den av mig föreslagna 2 § lag om tävling med hästdjur m.m.

Statens jordbruksverk bör även ges möjlighet att föreskriva att organisation som avser att anordna tävling för hästar med återropande av undantaget i 3 §, i den av mig föreslagna lagen, i förväg

skall meddela myndigheten om vilka tävlingar som avses. Enligt kommissionens beslut 92/216/EEG av den 26 mars 1992, senast ändrat den 16 februari 2004, om insamling av uppgifter om tävlingar för hästdjur enligt artikel 4.2 rådets direktiv 90/428/EEG skall enligt artikel 1 i kommissionens beslut varje medlemsland utse samordnande myndighet med ansvar för att samla in uppgifter om

- sådana tävlingar som avses i artikel 4.2 första strecksatsen i rådets direktiv 90/428/EEG och som organiseras på dess territorium,
- villkoren för utdelning från de fonder som anges i ovan nämnda artikel 4.2 andra strecksatsen tredje stycket.

Vidare föreskrivs i kommissionens beslut artikel 2 att

- varje medlemsstat skall till kommissionen överlämna namn och adress på den samordnande myndighet som har utsetts enligt artikel 1. På grundval av dessa upplysningar skall kommissionen upprätta en förteckning över de samordnande myndigheterna. Kommissionen skall offentliggöra förteckningen på en särskild webbplats.

Sverige har tidigare i regeringsbeslut den 7 december 1995 beslutat att Statens jordbruksverk skall vara samordnande myndighet med ansvar för att insamla uppgifter enligt artikel 1.1 i kommissionens beslut 92/216/EEG av den 26 mars 1992 om insamling av uppgifter om tävlingar för hästdjur enligt artikel 4.2 i rådets direktiv 90/428/EEG.

Sverige har därefter i regeringsbeslut den 26 juni 2003 uppdragit åt Statens jordbruksverk att årligen underrätta kommissionen om Sveriges avsikter beträffande de i direktiv 90/428/EEG föreskrivna undantagsmöjligheterna.

Det är enligt min mening önskvärt att i framtiden samla alla frågor som rör rådets direktiv 90/428/EEG i en författning. Jag föreslår därför att Statens jordbruksverks uppgifter enligt ovan angivna regeringsbeslut förs in i den av mig föreslagna förordning om tävling med hästdjur m.m.

Föreskrifter som Statens jordbruksverk utfärdar med stöd av den av mig föreslagna lagen bör, enligt min mening, innehålla bestämmelser om att organisation som anordnar tävling och vill utnyttja undantagen i 3 och 4 §§ skall anmäla detta till myndigheten. Föreskrifterna bör innehålla bestämmelser om den senaste tid som uppgifterna skall anmälas. Vidare bör föreskrifterna innehålla bestämmelser om att organisationen skall ange vilka tävlingar som organi-

sationen avser att utnyttja undantaget i 3 § och en uppgift om en preliminär fördelning av den årliga prissumman så att det framgår vilka tävlingar som omfattas av undantaget i 4 §.

Det är viktigt att så långt som möjligt förenkla för organisationer som har för avsikt att anordna tävlingar med åberopande av undantaget i den av mig föreslagna 3 § eller tävlingar som skall redovisas enligt den av mig föreslagna 4 §. Statens jordbruksverk bör därför, enligt min mening, för det ändamålet utarbeta en särskild blankett som förenklar ärendehantering hos myndigheten och som även förenklar för berörda organisationer.

De flesta organisationer som anordnar hästtävlingar finansieras med medlemsavgifter. Prissummorna i hästtävlingar är ofta anmälningsavgifter och endast till en mindre del pengar från sponsorer. Det är därför, enligt min mening, viktigt att skapa ett system som så långt möjligt undviker en onödigt betungande och kostsam administration för organisationerna.

Statens jordbruksverk bör därför, enligt min mening, för att förenkla tillsynen enligt lagen utarbeta en blankett där organisationerna, till exempel årligen och efter tävlingssäsongens slut, skall fylla i uppgifter och redovisa till Statens jordbruksverk den fördelning av prispengar som har gjorts under året. Det är enligt min mening en fördel om myndigheten kan utarbeta en särskild blankett även för det ändamålet eftersom det både underlättar för organisationernas redovisning och myndighetens arbete med tillsyn enligt lagen.

Statens jordbruksverks tillsyn över efterlevnaden av den av mig föreslagna lagen bör, enligt min mening, i förlängningen kunna bedrivas dels genom årlig statistikuppföljning och dels genom olika stickprov.

4.10 Förelägganden och förbud

Mitt förslag:

9 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen eller de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Statens jordbruksverk bör, enligt min mening, ges rätt att förelägga en organisation att redovisa de uppgifter som myndigheten behöver för att kunna fullgöra sin skyldighet att underrätta kommissio-

nen om de tävlingar som avses att hållas i Sverige med åberopande av undantaget i den av mig föreslagna 3 §. Samma möjlighet bör enligt min mening Statens jordbruksverk även ha att kräva in erforderliga uppgifter om utbetalning av de 20 procent som avses i den av mig föreslagna 4 §.

Statens jordbruksverk har som tidigare nämnts, enligt kommissionens beslut 92/216/EEG om insamling av uppgifter om tävlingar för hästdjur enligt artikel 4.2 i rådets direktiv 90/428/EEG och enligt mitt förslag till förordning om tävling med hästdjur m.m., skyldighet att årligen underrätta kommissionen om Sveriges avsikt att utnyttja undantagen i den av mig föreslagna 3 § och villkoren för den utbetalning som anges i den av mig föreslagna 4 § lag om tävling med hästdjur m.m.

För att Statens jordbruksverk skall kunna säkerställa efterlevnaden av rådets direktiv 90/428/EEG och den av mig föreslagna lag om tävling med hästdjur m.m. måste det, enligt min mening, finnas möjlighet för myndigheten att vidta åtgärder vid bristande efterlevnad av bestämmelserna. Jag föreslår därför att Statens jordbruksverk ges möjlighet att meddela förelägganden och förbud som behövs för att lagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen skall följas. För att förelägganden och förbud skall kunna vara verkningfulla bör, enligt min mening, Statens jordbruksverk ha möjlighet att förena dessa med vite.

Statens jordbruksverk bör till exempel ges möjlighet att föreskriva om skyldighet för organisationer att bland annat komma in till myndigheten med vissa uppgifter om organisationernas tävlingsverksamhet. För att kunna uppfylla det kravet är det nödvändigt att det finns en regel som gör det möjligt för regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Statens jordbruksverk att kunna ålägga en organisation som anordnar en hästtävling att anmäla till myndigheten om organisationen avser att anordna en hästtävling som avses i den av mig föreslagna 3 §. Jag har i mitt förslag till förordning om tävling med hästdjur m.m. därför föreslagit att regeringen ger Statens jordbruksverk uppdraget att insamla erforderliga uppgifter och meddela kommissionen om Sveriges avsikter att utnyttja de undantag som anges i 3 § i den av mig föreslagna lagen om tävling med hästdjur m.m.

Det är, enligt min mening, angeläget att organisation som avser att anordna tävling för hästar med åberopande av undantaget i den av mig föreslagna 3 § lämnar uppgifter till Statens jordbruksverk före det att hästtävlingen äger rum. Statens jordbruksverk behöver dessa uppgifter för att kunna fullgöra förpliktelsen i rådets direktiv

90/428/EEG att i förväg underrätta kommissionen om de tävlingar som Sverige avser att hålla med åberopande av undantaget i artikel 4.2 i rådets direktiv 90/428/EEG och i den av mig föreslagna 3 §.

Vidare bör, enligt min mening, samma möjlighet finnas för myndigheten att ålägga organisation som anordnar hästtävling att redovisa de tävlingar som har till syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet och som organisationen avser att anordna inom ramen för de 20 procent som avses i artikel 4.2 tredje stycket i rådets direktiv 90/428/EEG och i den av mig föreslagna 4 §. En organisation skall, enligt mitt förslag till förordning om tävling med hästdjur, således kunna åläggas av Statens jordbruksverk att innan tävlingarna hålls redovisa vilka tävlingar som organisationen avser att, med åberopande av undantaget i den av mig föreslagna 4 §, anordna i syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet. Samtidigt skall, enligt mitt förslag, myndigheten genom föreläggande kunna kräva in erforderliga uppgifter av organisationen så att Statens jordbruksverk kan kontrollera att organisationen högst avsätter 20 procent av total prissumma för anordnade hästtävlingar eller typ av hästtävling för att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

4.11 Avgifter

Mitt förslag:

10 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande Statens jordbruksverk, får föreskriva att det får tas ut avgift för tillsynen och i ärenden enligt denna lag.

Enligt min mening är det viktigt att Statens jordbruksverk ges möjlighet att ta ut en avgift för tillsynen och för viss ärendehantering enligt den av mig föreslagna lagen. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande Statens jordbruksverk, bör ha rätt att föreskriva om avgiftens storlek och beräkning. Myndigheten får då möjlighet att finansiera i vart fall en viss del av det merarbete som den av mig föreslagna lagen innebär för myndigheten. Myndigheten bör dock, enligt min mening, beakta att de flesta organisationer som anordnar hästtävlingar består av engagerade personer som ofta arbetar på ideell basis. Hästsport i Sverige är en viktig källa för rekreation och en stimulerande fritidsverksamhet för många människor. Många organisationer som anordnar hästtävlingar har en

svag ekonomi som till största delen endast bygger på medlemsavgifter.

Jag har i samtal med Statens jordbruksverk erfarit att myndigheten inte kommer att ta ut avgift för all tillsyn enligt lagen eller för all ärendehandläggning. I första hand kommer myndigheten att ta ut avgift för sådan tillsyn som föranleder besök på en tävlingsplats eller besök hos en organisation. Någon årlig schablonavgift för organisationer som anordnar hästtävlingar bör, enligt min mening, heller inte tas ut.

Statens jordbruksverk bör dock, enligt min mening, ta ut en avgift för kostnader för uppföljning av anmärkningar mot organisation som myndigheten har konstaterat i sin tillsyn över den av mig föreslagna lagen.

4.12 Överklagande av Statens jordbruksverks beslut

Mitt förslag:

11 § Beslut som Statens jordbruksverk meddelat med stöd av lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

De beslut som Statens jordbruksverk kommer att meddela med stöd av den av mig föreslagna lagen bedömer jag främst kommer att avse beslut i ärenden som gäller organisationer som anordnar hästtävlingar.

Om till exempel myndigheten i sin tillsyn över efterlevnaden av lagen finner att en organisation bryter mot en bestämmelse i den av mig föreslagna lagen kan Statens jordbruksverk meddela ett beslut som innebär ett föreläggande för organisationen att lämna vissa uppgifter eller att vidta vissa förändringar. Ett sådant föreläggande kan till exempel avse skyldighet för en organisation att lämna in vissa uppgifter enligt 3 eller 4 §§ till Statens jordbruksverk. Om organisationen inte delar myndighetens uppfattning kan myndighetens beslut, enligt den av mig föreslagna 11 §, överklagas till allmän förvaltningsdomstol (länsrätt).

4.13 Skadestånd m.m.

Mitt förslag:

12 § Den som anordnar hästtävling skall ersätta skada som tillfogas någon till följd av att bestämmelserna i denna lag åsidosätts.

13 § Mål om tillämpligheten av förbudet i 2 § i denna lag skall handläggas enligt vad som är föreskrivet i rättegångsbalken om rättegången i tvistemål där förlikning av saken är tillåten.

Domstolen får dock förordna att vardera parten skall bära sin rättegångskostnad, om den som gör gällande att bestämmelserna i 2 § har åsidosatts förlorat målet men hade skälig anledning att få tvisten prövad.

Mål vid domstol enligt 2 § i den av mig föreslagna lagen bör, enligt min mening, handläggas av domstol enligt reglerna för rättegång i tvistemål där förlikning är tillåten. De flesta fall som stäms till domstol enligt 2 § kommer, enligt min bedömning, att avse en tvist där en hästägare anser att hans eller hennes häst oriktigt inte har fått delta i en hästtävling.

Att betala motpartens rättegångskostnad kan vara mycket betungande för båda parter. Jag föreslår därför att domstolen skall kunna förordna att vardera parten skall bära sina rättegångskostnader.

Dock bör en förutsättning härför vara att domstolen finner att den hästägare vars häst inte får delta i en hästtävling, och där ägaren hävdar att en organisation åsidosatt bestämmelserna i 2 § i ett särskilt fall, hade skälig anledning att få tvisten prövad. Jag föreslår en sådan ordning eftersom jag bedömer att det är ett sätt att i praktiken införliva den andemening i rådets direktiv 90/428/EEG som enligt min mening innebär att en person i praktiken och inte bara i teorin skall kunna få sin rätt prövad i nationell domstol.

Att den som anordnar hästtävling skall ersätta viss skada som tillfogas någon till följd av att bestämmelserna i lagen åsidosätts, innebär att endast ekonomisk skada kan ersättas.

Om en person skall kunna göra sin rätt gällande enligt denna lag bör ekonomisk ersättning kunna utgå för liden ekonomisk skada.

Det finns enligt svensk rätt redan i dag en möjlighet att föra talan om skadestånd i frågor som regleras i detta lagförslag även om det inte explicit anges i denna lag. Detta är således inget nytt i sak som jag föreslår. Jag bedömer dock att det finns ett värde av att

upplysningsvis ha med en paragraf i lagen som upplyser om att det finns möjlighet att föra en skadeståndstalan i ärenden enligt denna lag. Paragrafen ger en vägledning hur den hästägare som anser att hans eller hennes häst oriktigt har vägrats att delta i en hästtävling kan agera för att få sin talan prövad i nationell domstol.

Jag bedömer att om upplysningen om möjligheten att kräva skadestånd inte finns med i lagen så kommer hästägare som anser att deras häst oriktigt har vägrats att delta i en hästtävling att felaktigt vända sig till Statens jordbruksverk. För att underlätta för hästägarna och för att undvika ett onödigt fördyrande merarbete för myndigheten anser jag att upplysningen i den av mig föreslagna 12 § bör finnas med i lagen.

4.14 Böter och preskription

Mitt förslag:

14 § Till böter döms den som med uppsåt eller oaktsamhet

1. bryter mot 2, 4, 5 och 6 §§ eller
2. bryter mot föreskrift som har meddelats med stöd av denna lag.

Om gärningen är att anse som ringa skall inte dömas till ansvar.

15 § En talan i en tvist enligt denna lag skall väckas inom sex månader efter det att den påtalade handlingen företogs. I annat fall är rätten till talan förlorad.

För att bestämmelserna i den av mig föreslagna lagen skall kunna tillämpas verkningsfullt är det viktigt att den som bryter mot lagen kan drabbas av en sanktion. Jag föreslår därför att den som med uppsåt eller oaktsamhet bryter mot 2, 4, 5, och 6 §§ eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall kunna dömas till böter.

Om gärningen med hänsyn till omständigheterna kan anses vara ringa bör dock, enligt min mening, inte dömas till ansvar.

Både de organisationer som anordnar hästtävlingar och hästägare har ett intresse av att tävlingsverksamheten med hästar kan bedrivas kontinuerligt. Det är därför, enligt min mening, viktigt att skapa förutsättningar som gör att verksamheten kan bedrivas med så stor trygghet för ekonomin som möjligt.

En hästägare som anser att hans eller hennes häst oriktigt har vägrats att delta i en hästtävling bör, enligt min mening, kunna väcka talan inom sex månader. En organisation som arrangerar tävling för hästar bör, enligt min mening, kunna känna trygghet i att verksamheten längre tillbaka än sex månader inte kan föranleda tvist enligt den av mig föreslagna lagen.

Med hänsyn till det reglerade områdets karaktär och att det kontinuerligt bedrivs en omfattande tävlingsverksamhet med hästar i Sverige bör, enligt min mening, för att inte försvåra för varesig tävlingsarrangörer eller hästägare, talan i en tvist enligt lagen väckas inom sex månader annars är rätten till talan förlorad.

5 Konsekvensanalyser

Utredningen har analyserat vilka ekonomiska och andra konsekvenser som ett införlivande av rådets direktiv 90/428/EEG i svensk rätt, enligt utredningens förslag, kan föranleda. Utredningen har bedömt förslagen från jämställdhetssynpunkt och från regionalpolitisk synpunkt samt bedömt ekonomiska konsekvenser av förslagen.

5.1 Konsekvenser för jämställdheten och regionalpolitiken

Utredningen bedömer att förslagen är neutrala från jämställdhetssynpunkt och från regionalpolitisk synpunkt.

5.2 Ekonomiska konsekvenser

Jag bedömer att det kommer att finnas ett stort informationsbehov framför allt för organisationer som anordnar hästtävlingar när de nya reglerna träder i kraft.

Enligt min bedömning kommer det initialt främst att efterfrågas information om vilket ansvar som åvilar Statens jordbruksverk och vilket ansvar som åvilar organisationerna. Det kommer, enligt min bedömning, därför inledningsvis att krävas vissa arbetsinsatser från Statens jordbruksverk för att klarlägga ansvarsförhållandena mellan myndigheten och organisationerna.

Statens jordbruksverk skall, enligt mitt förslag, även meddela nya föreskrifter. En del av de uppgifter som åläggs Statens jordbruksverk i mitt förslag utförs redan i dag av myndigheten. Det är av naturliga skäl svårt att exakt kunna förutse det merarbete för Statens jordbruksverk som ett införlivande av rådets direktiv 90/428/EEG i svensk rätt kommer att innebära. Min bedömning är

dock att det första halvåret måste det beräknas i vart fall ca 20 arbetsdagar. När det initiala arbetet är avslutat bör, enligt min mening, myndighetens insatser kunna begränsas till ca 10 arbetsdagar per år. Jag bedömer att kostnaderna för detta bör rymmas inom ramen för befintliga medel.

Jag vill i sammanhanget även betona att ett införlivande i svensk rätt av rådets direktiv 90/428/EEG och mitt förslag till lag om tävling med hästdjur m.m. även kommer att betyda en ökad arbetsinsats för de organisationer som anordnar hästtävlingar. Den kanske mest betungande uppgiften för organisationerna som anordnar hästtävlingar bedömer jag vara att en organisation skriftligen skall ange skälen för att ett hästdjur vägras delta i en hästtävling om hästägaren eller hästägarens ombud begär det. Eftersom jag har föreslagit att underrättelsen inte behöver ges i form av ett överklagbart beslut bedömer jag dock att organisationerna bör kunna utarbeta enkla rutiner för ändamålet.

Kommittédirektiv

Djurskydd vid hästavel m.m.

Dir.
2005:57

Beslut vid regeringssammanträde den 19 maj 2005.

Sammanfattning av uppdraget

En särskild utredare tillkallas med uppgift att analysera hur djurskyddet bör beaktas vid hästavel. Som en del i detta arbete skall utredaren undersöka och analysera effekterna av det nuvarande avelsvärderingssystemet på djurskyddet och djurhälsan. Om utredarens analys visar att det också i framtiden finns behov av reglering i författningar, utöver nuvarande bestämmelser i djurskyddslagstiftningen, för att tillgodose djurskyddet skall utredaren lämna förslag på hur denna reglering skall se ut. Sådana förslag skall även innefatta förslag på hur tillsynen över bestämmelserna bör organiseras.

Utredaren skall därutöver lämna förslag på hur bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar (EGT L 224, 18.8.1990 s. 60, Celex 31990L0428) skall genomföras i svensk författning. Utredaren skall också bedöma hur tillsynen över bestämmelserna i direktivet bör organiseras.

Bakgrund

Den svenska hästsektorn

Enligt aktuell statistik från Statistiska centralbyrån (SCB) finns det ca 271 000 hästar i landet, vilket gör Sverige till ett av Europas mest hästtäta länder. Hästar och hästhållning har betydelse för bl.a. sport och fritid men även för näringsverksamhet som lantbruk och turism samt för miljön. Hästsektorn i Sverige omsätter ca 20 miljarder kronor per år och sysselsätter närmare 40 000 människor på hel- eller deltid.

Sektorn kännetecknas av att det finns många små företag och de flesta aktörer får sin huvudsakliga inkomst från annat arbete. Detta gäller inte minst för hästuppfödare. Till skillnad från många andra länder finns det endast ett fåtal större stuterier i Sverige. De flesta svenska uppfödare har endast ett eller två ston.

Hästavel och stambokföring

Regler för när en häst får räknas som tillhörande en viss ras regleras genom respektive ras moderstambok. EG-rätten reglerar villkoren för att en organisation eller en förening skall få godkännas som stambokförande eller registerförande för en viss ras. I Sverige görs det en åtskillnad mellan avelsorganisation och stambokförande förening där avelsorganisationen ansvarar för avelsvärderingen och de stambokförande föreningarna ansvarar för registrering och stamboksföring. I Sverige finns tre godkända avelsorganisationer, Svenska Travsportens Centralförbund (STC), Svensk Galopp (SG) och Svenska Hästavelsförbundet (SH) samt 31 godkända stambokförande föreningar. STC och SG är både godkända avelsorganisationer och stambokförande föreningar.

Hästävlingar

Hästsport är en av våra populäraste fritidssysselsättningar och svensk ridsport har en framträdande position på elitnivå. Sverige är också en av de tre ledande travsportnationerna i världen. Varje år genomförs strax under 1 000 travtävlingar i STC:s regi och 130 galopptävlingar i SG:s regi. Därutöver arrangeras ca 3 000 tävlingar per år av andra organisationer varav närmare 90 % av Svenska Ridsportförbundets (SvRF) medlemsföreningar.

Även om Ridsportförbundet genom sina medlemsföreningar står för de flesta tävlingarna är det travsporten som är ojämförligt störst sett till utbetalade prissummor. Under år 2004 uppgick dessa prissummor till mer än 625 miljoner kronor. Av dessa betalades närmare 80 miljoner kronor till ägare till utlandsfödda hästar, vilket korresponderar väl mot andelen startande utlandsfödda hästar.

Gällande rätt

EG-bestämmelser om hästavel

EG-bestämmelser på avelsområdet finns i rådets direktiv 90/427/EEG av den 26 juni 1990 om avelsmässiga och genealogiska villkor för

handeln med hästdjur inom gemenskapen (EGT L 224, 18.8.1990 s. 55, Celex 31990L0427). Direktivet ställer upp avelsmässiga och genealogiska villkor för handel inom EU med hästar och deras sperma, ägg och embryon. Enligt direktivet får handel inte förbjudas eller begränsas på andra avelsmässiga eller genealogiska grunder än de som följer av direktivet. Genom direktivet eller beslut fattade med stöd av direktivet är det på gemenskapsnivå fastställt bl.a. kriterier för godkännande av stambokförande organisationer, vissa regler för att säkerställa samordningen mellan stambokförande organisationer, bestämmelser om identitetshandlingar (pass) som skall åtfölja registrerade hästar samt kriterier för införande och registrering i stamböcker för avelsändamål. Härvidlag ges den stambokförande organisationen stort utrymme att utforma egna villkor, t.ex. i fråga om härstamningskrav och individprovning.

Direktivet ger också kommissionen rätt att fastställa metoder för individprovning och avelsvärdering av avelsdjur samt allmänna villkor för godkännande av djur för avelsändamål. Kommissionen har dock inte fastställt några sådana metoder för avelsvärdering av hästar och inte heller några villkor för godkännande.

EG-bestämmelser om hästtävlingar m.m.

I rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar fastställs villkoren för handel med hästar som är avsedda för tävlingar och villkoren för deltagande i tävlingar. Med tävlingar avses i direktivet inte bara kapplöpningar och hopptävlingar utan alla hästtävlingar som t.ex. parader, körtävlingar och uppvisningar. Direktivet föreskriver bl.a. att tävlingsregler inte får göra någon åtskillnad mellan hästar som är registrerade i eller härstammar från den medlemsstat där tävlingen hålls och hästar som är registrerade i eller härstammar från andra medlemsstater. Detta gäller särskilt kraven för tillträde till tävlingen, bedömningen vid tävlingen och eventuell prissumma eller vinst. Direktivet lämnar dock utrymme för vissa undantag för bl.a. historiska arrangemang eller tävlingar för hästar registrerade i en viss stambok om tävlingens syfte är att förbättra rasen. I direktivet finns också bestämmelser om att medlemsstaterna får avsätta en viss procentsats av prissummorna för att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

Svenska bestämmelser om hästavel

Gällande svenska bestämmelser om avel syftar till att säkra kvaliteten i aveln och att tillgodose djurskyddsaspekter.

Lagen (1985:342) om kontroll av husdjur m.m. syftar till att främja animalieproduktionen och djurs lämplighet för avel i näringsverksamhet samt att förebygga sjukdomar hos djur. I lagen bemyndigas regeringen att meddela föreskrifter om att hingstar får användas till avel endast om de har avelsvärderats.

I förordningen (1985:343) om kontroll av husdjur m.m. bemyndigas Statens jordbruksverk att ge organisationer på jordbruksnäringens område eller andra sammanslutningar rätt att anordna kontroll som syftar dels till att främja animalieproduktionen och djurs lämplighet för avel i näringsverksamhet, dels till att förebygga sjukdomar hos djur. Innan kontrollen anordnas skall Jordbruksverket godkänna plan och riktlinjer för verksamheten. Verket meddelar också föreskrifter för kontrollen. Sådana föreskrifter får enligt förordningen innebära att hingstar får användas till avel endast om de har avelsvärderats.

Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:82) om hästdjur som används till avel och om identifiering av hästdjur innehåller bl.a. bestämmelser om godkännande av avelsorganisationer och stamboks- eller registerförande föreningar, införande av hästar i stamböcker och om identitetshandling (pass) för hästar. I föreskrifterna finns det även bestämmelser om krav på avelsvärdering.

Avelsvärdering definieras som bedömningar och beräkningar enligt dokumenterade och vetenskapligt erkända metoder i syfte att uppskatta en hästs nedärvningsförmåga. En hingst skall enligt föreskrifterna vara avelsvärderad i Sverige för att få användas till avel med andra ston än hingstägarens egna. Avelsvärderingen omfattar en sammanvägd bedömning av hästens härstamning, prestationer, exteriör, hållbarhet och hälsa samt en avkommeprövning. Det ställs dock inget krav på att en hingst skall nå upp till en viss kvalitetsnivå för att få verka i avel. De stambokförande föreningarna får dock dela in avelsvärderade hästar i olika meritklasser.

Vid eller i anslutning till avelsvärderingen bedöms också om hingsten nedärver eller kan nedärva genetiska defekter som kan innebära ett lidande för hans avkomma eller avkomma i senare generation.

Med stöd av ett bemyndigande i djurskyddslagen (1988:534) har regeringen i djurskyddsförordningen (1988:539) förbjudit avel med sådan inriktning att den kan medföra lidande för djuren samt bemyndigat Djurskyddsmyndigheten att meddela ytterligare föreskrifter. Av Djurskyddsmyndighetens föreskrifter (DFS 2004:22) om djurskyddskrav vid avelsarbete framgår bl.a. att djur som nedärver, eller kan nedärva, letalanlag, defekter eller andra egenskaper som medför lidande för avkomman inte får användas i aveln. Även

andra defekter som kan vara av betydelse i avelsarbetet från djurskyddssynpunkt skall bedömas och registreras samt ligga till grund för en avkommebedömning.

Svenska bestämmelser om hästtävlingar

Deltagande i hästtävlingar är inte direkt reglerat i svensk lagstiftning. Det är de svenska tävlingsorganiserande förbunden som ställer upp reglerna för tävlingsverksamheten. Statens jordbruksverk har dock fått i uppdrag att för Sveriges räkning ge in de rapporter jämte annan redovisning som enligt tävlingsdirektivet ankommer på medlemsstaterna. Jordbruksverket underrättar också kommissionen om att Sverige utnyttjar möjligheterna att anordna tävlingar i enlighet med undantagsbestämmelserna i direktivet.

Utredningsbehovet

Hästavel

Det svenska kravet på avelsvärdering av hingstar är ifrågasatt ur EG-rättslig synvinkel och Europeiska gemenskapernas kommission har inlett ett överträdelseförfarande mot Sverige. Kommissionen gör gällande att det svenska kravet på avelsvärdering strider mot gemenskapsrätten, i första hand på grund av att det avser ett område som har harmoniserats genom direktiv 90/427/ EEG och i andra hand då det utgör ett handelshinder som är förbjudet enligt bestämmelsen om fri rörlighet för varor, artikel 28 EG, och dessutom är diskriminerande och därmed strider mot artikel 12 EG.

Sverige har i svar till kommissionen anfört att bestämmelsen om krav på avelsvärdering ingår som ett led i ett aktivt arbete för att bl.a. skydda djurs liv och hälsa, ett arbete som har sitt ursprung i de specifika förhållanden som har rått och råder i Sverige och som har traditioner sedan lång tid tillbaka.

Jordbruksdepartementet har utarbetat och remitterat ett förslag enligt vilket kravet på avelsvärdering skulle ersättas av ett krav på hälsobedömning (PM om hälsobedömning av hingstar, Jo2003/1615). En hälsobedömning skulle inte innehålla något prestationsmoment utan enbart vara en bedömning av hingsten utifrån ett hälso- och djurskyddsperspektiv. De flesta remissinstanser ställde sig positiva till förslaget.

Ett krav på hälsobedömning skulle också det eventuellt kunna ifrågasättas ur ett EG-rättsligt perspektiv. Här kan särskilt nämnas att eftersom ett krav på hälsobedömning är handelshindrande kan ett

sådant krav endast tillåtas under vissa förutsättningar. För att en handelshindrande bestämmelse skall kunna godtas krävs bl.a. att det visas att den önskade effekten uppnås med bestämmelsen, att effekten är proportionerlig jämfört med det hinder som åtgärden innebär för handeln och att åtgärden är icke-diskriminerande. Det finns därför behov av ytterligare underlag för ett slutligt ställningstagande om hur djurskyddet skall beaktas vid hästaveln.

Hästtävlingar

Vid Sveriges inträde i EU gjordes en översyn av bestämmelserna på hästområdet. Den svenska regeringen gjorde då den bedömningen att bestämmelserna i tävlingsdirektivet följdes genom de tävlingsorganiserande förbundens reglementen. Vidare har Statens jordbruksverk bemyndigats att för Sveriges räkning ge in de rapporter jämte annan redovisning som enligt direktivet ankommer på medlemsstaterna. Bestämmelser motsvarande de i tävlingsdirektivet har dock aldrig införts i svensk författning.

Uppdraget

Hästavel

En särskild utredare ges i uppdrag att analysera hur djurskyddet bör beaktas vid avel med hästar. Som en del i detta arbete skall utredaren undersöka och analysera vilka effekter som det nuvarande avelsvärderingssystemet har på djurskyddet och djurhälsan. Om denna analys visar att det också i framtiden behövs reglering i författningar, utöver de nuvarande bestämmelserna i djurskyddslagstiftningen, för att tillgodose djurskyddet skall utredaren lämna förslag på hur denna reglering bör vara utformad och hur tillsynen över bestämmelserna skall organiseras. Utredaren skall särskilt se till att förslaget är förenligt med EG-rätten.

Hästtävlingar

Utredaren skall även, med utgångspunkt i hur tävlingsdirektivet 90/428/EEG tillämpas i Sverige, lämna förslag på hur bestämmelserna i direktivet skall genomföras i svensk författning. Utredaren skall också bedöma hur tillsynen över bestämmelserna bör organiseras.

Utredningsarbetet

Utredaren skall i sitt arbete samråda med berörda myndigheter och organisationer samt inhämta de erfarenheter från andra EU-länder som utredaren bedömer vara av intresse i sammanhanget och i övrigt göra de internationella jämförelser som anses vara befogade.

I de åtgärdsförslag som presenteras skall långsiktighet och tillämplighet eftersträvas. Förslagets konsekvenser för hästnäringen skall analyseras och hänsyn skall tas till näringens struktur och utveckling. Samtliga förslag skall kostnadsberäknas och förslag till finansiering skall redovisas.

Utredaren skall lägga fram fullständiga författningsförslag och även lämna förslag till de förändringar i andra avseenden som uppdraget kan ge anledning till.

Redovisning av uppdraget

Utredaren skall redovisa sitt uppdrag, när det gäller hästaveln, senast den 31 januari 2006 och i övriga delar den 20 juni 2006.

(Jordbruksdepartementet)

Bilaga 2

31990L0428

Rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar

Europeiska gemenskapernas officiella tidning nr L 224 , 18/08/1990
s. 0060–0061

Finsk specialutgåva Område 3 Volym 33 s. 0178
Svensk specialutgåva Område 3 Volym 33 s. 0178

RÅDETS DIREKTIV av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar (90/428/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artiklarna 42 och 43 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽³⁾,
och

med beaktande av följande:

Levande hästdjur är upptagna på listan över varor i bilaga 2 till fördraget.

För att säkerställa en rationell utveckling av produktionen av hästdjur och därigenom öka produktiviteten på det området måste regler fastställas på gemenskapsnivå för handeln inom gemenskapen med hästdjur som är avsedda för tävlingar.

Avel och uppfödning av hästdjur, i synnerhet hästar, räknas i allmänhet till jordbrukssektorn och utgör en inkomstkälla för en del av jordbrukarna.

Det finns skillnader inom gemenskapen då det gäller regler för tillträde till tävlingar och dessa skillnader utgör ett hinder för handeln inom gemenskapen.

Handeln med hästdjur som är avsedda för tävlingar samt deltagande i sådana tävlingar kan äventyras av de skillnader som finns i reglerna om användning av en del av prissumman eller vinsten för att skydda, utveckla och förbättra aveln i medlemsstaterna. Ett fritt tillträde till tävlingarna förutsätter att dessa regler harmoniseras.

I avvaktan på en sådan harmonisering och i synnerhet för att bibehålla eller öka produktiviteten på området bör medlemsstaterna få tillstånd att avsätta en viss del av prissumman eller vinsten för att skydda, utveckla och förbättra sin avelsverksamhet. En högsta procentsats bör dock fastställas för detta.

Det är lämpligt att besluta om genomförandeåtgärder då det gäller vissa tekniska frågor. Därför bör åtgärder vidtas för ett nära och effektivt samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen inom Ständiga kommittén för husdjursavel.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Detta direktiv fastställer villkoren för handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar samt villkoren för deltagande i tävlingar.

Artikel 2

Vid tillämpningen av detta direktiv skall de definitioner gälla som fastställs i artikel 2 i rådets direktiv 90/427/EEG av den 26 juni 1990 om avelsmässiga och genealogiska villkor för handeln med hästdjur inom gemenskapen⁽⁴⁾.

Vidare gäller att *tävling* betyder varje hästtävling, däri inräknat hästkapplöpningar, hopptävlingar, parader, dressyr, körtävlingar och uppvisningar.

Artikel 3

1. Tävlingsreglerna får inte göra någon åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i den medlemsstat där tävlingen hålls och hästdjur som är registrerade i andra medlemsstater.
2. Tävlingsreglerna får inte göra någon åtskillnad mellan hästdjur som härstammar från den medlemsstat där tävlingen hålls och hästdjur som kommer från andra medlemsstater.

Artikel 4

1. De förpliktelser som fastställs i artikel 3 skall särskilt gälla
  - a) kraven för tillträde till tävlingen, särskilt minimi- eller maximikrav,
  - b) bedömningen vid tävlingen,
  - c) den prissumma eller vinst som kan uppkomma genom tävlingen.
2. Följande undantag gäller emellertid:
  - De förpliktelser som anges i artikel 3 skall inte inverka på organisationen av
    - a) tävlingar endast för hästdjur som är registrerade i en särskild stambok och som har till syfte att förbättra rasen,
    - b) regionala tävlingar med sikte på att välja ut hästdjur,

c) historiska eller traditionella evenemang.

Medlemsstater som vill utnyttja dessa möjligheter skall dessförinnan underrätta kommissionen om detta.

- För varje tävling eller tävlingstyp skall medlemsstaterna ha tillåtelse att, genom för ändamålet officiellt erkända eller godkända organisationer, avsätta en viss procentsats av den prissumma eller den vinst som avses i punkt 1 c för att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

Procentsatsen får vara högst 30 procent år 1991, 25 procent år 1992 och 20 procent från år 1993.

Villkoren för utdelning från dessa fonder i den berörda medlemsstaten skall meddelas till kommissionen och övriga medlemsstater i Ständiga kommittén för husdjursavel.

Före den 31 december 1992 skall rådet ompröva villkoren för tillämpningen av dessa bestämmelser på grundval av en rapport från kommissionen som skall redogöra för de framsteg som gjorts i harmoniseringen av alla de problem som har sin grund i villkoren för avel av tävlingshästar samt ange ändamålsenliga förslag som rådet skall fatta beslut om med kvalificerad majoritet.

3. De allmänna reglerna för genomförande av denna artikel skall fastställas enligt förfarandet i artikel 6.

Artikel 5

1. Till dess att relevanta beslut har fattats enligt artikel 4 i direktiv 90/427/EEG skall ägaren eller hans ombud skriftligen underrättas om skälen till varför ett djur som är registrerat i en medlemsstat vägras tillträde till en tävling.

2. Under sådana förhållanden som beskrivs i punkt 1 har ägaren eller hans ombud rätt att inhämta ett expertutlåtande enligt villkoren i artikel 8.2 i direktiv 89/662/EEG⁽⁵⁾ som skall gälla med vederbörliga ändringar.

3. Kommissionen skall anta regler för tillämpningen av denna artikel enligt förfarandet i artikel 6.

Artikel 6

När det förfarande som fastställs i denna artikel skall tillämpas skall Ständiga kommittén för husdjursavel, inrättad genom beslut 77/505/EEG⁽⁶⁾, fatta beslut enligt bestämmelserna i artikel 11 i direktiv 88/661/EEG⁽⁷⁾.

Artikel 7

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 1 juli 1991. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

Artikel 8

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 26 juni 1990.

På rådets vägnar

M. O'KENNEDY

Ordförande

⁽¹⁾ EGT nr C 327, 30.12.1989, s. 61.

⁽²⁾ EGT nr C 149, 18.6.1990.

⁽³⁾ EGT nr C 62, 12.3.1990, s. 46.

⁽⁴⁾ EGT nr L 224, 18.8.1990, s. 55.

⁽⁵⁾ EGT nr L 395, 30.12.1989, s. 13

⁽⁶⁾ EGT nr L 206, 12.8.1977, s. 11.

⁽⁷⁾ EGT nr L 382, 31.12.1988, s. 36.

Statens offentliga utredningar 2006

Kronologisk förteckning

---

1. Skola & Samhälle. U.
2. Omprövning av medborgarskap. Ju.
3. Stärkt konkurrenskraft och sysselsättning i hela landet. N.
4. Svenska partnerskap – en översikt.
Rapport 1 till Organisationsutredningen för regional tillväxt. N.
5. Organisering av regional utvecklingspolitik – balansera utveckling och förvaltning.
Rapport 2 till Organisationsutredningen för regional tillväxt. N.
6. Skyddsgrundsdirektivet och svensk rätt. En anpassning av svensk lagstiftning till EG-direktiv 2004/83/EG angående flyktingar och andra skyddsbehövande. UD.
7. Studieavgifter i högskolan. U.
8. Mångfald och räckvidd. U.
9. Kontroll av varor vid inre gräns. Fi.
10. Ett förnyat programkontor. U.
11. Spel i en föränderlig värld. Fi.
12. Rattfylleri och sjöfylleri. Ju.
13. Djurskydd vid hästavel. Jo.
14. Samernas sedvanemarker. Jo.
15. Detaljhandel med nikotinläkemedel. S.
16. Ny reglering om brandfarliga och explosiva varor. Fö.
17. Ny häkteslag. Ju.
18. Kustbevakningens personuppgiftsbehandling. Integritet – Effektivitet. Fö.
19. Att återta mitt språk. Åtgärder för att stärka det samiska språket. Ju.
20. Tonnageskatt. Fi.
21. Mediernas Vi och Dom. Mediernas betydelse för den strukturella diskrimineringen. Ju.
22. En sammanhållen diskrimineringslagstiftning. Del 1+2, särtryck av sammanfattningen, lättläst sammanfattning och daisy. Ju.
23. Nya skatteregler för idrotten. Fi.
24. Avgift för matservice inom äldre- och handikappomsorgen. S.
25. Arbetslivsresurs.
Ett statligt ägt bolag efter sammanslagning av Samhall Resurs AB (publ) och Arbetslivstjänster. N.
26. Sverige som värdland för internationella organisationer. UD.
27. Stöd till hälsobefrämjande tandvård. S.
28. Nya upphandlingsregler 2. Fi.
29. Teckenspråk och teckenspråkiga.
Kunskaps- och forskningsöversikt. S.
30. Är rättvisan rättvis?
Tio perspektiv på diskriminering av etniska och religiösa minoriteter inom rättssystemet. Ju.
31. Anställ unga! U.
32. God sed vid lönebildning – Utvärdering av Medlingsinstitutet. N.
33. Andra vägar att finansiera nya vägar. N.
34. Den professionella orkestermusiken i Sverige. U.
35. Värdepapper och kontrolluppgifter. Fi.
36. För studenterna...
– om studentkårer, nationer och särskilda studentföreningar. U.
37. Om välfärdens gränser och det villkorade medborgarskapet. Ju.
38. Vuxnas lärande. En ny myndighet. U.
39. Ett utvidgat miljöansvar. M.
40. Utbildningens dilemma
Demokratiska ideal och andrafierande praxis. Ju.

41. Internationella sanktioner. UD.
42. Plats på scen. U.
43. Översyn av atomansvaret. M.
44. Bättre arbetsmiljöregler I. Samverkan, utbildning, avtal m.m. N.
45. Tänka framåt, men göra nu. Så stärker vi barnkulturen. + Bilaga/rapport: "Det ser lite olika ut..." En kartläggning av den offentligt finansierade kulturen för barn. U.
46. Jakten på makten. Ju.
47. Ökade möjligheter till trafiknykterhetskontroller vid gränserna. Ju.
48. Bidragsbrott. Fi.
49. Asylsökande barn med uppgivenhets-symtom – trauma, kultur, asylprocess. UD.
50. En ny lag om värdepappersmarknaden. + Författningsbilaga. Fi.
51. Tillgänglighet, mobil TV samt vissa andra radio- och TV-rättsliga frågor. + Daisy. U.
52. Diskrimineringens retorik. En studie av svenska valrörelser 1988–2002. Ju.
53. Partierna nominerar. Exkluderingens mekanismer – etnicitet och representation. Ju.
54. Teckenspråk och teckenspråkiga. Översyn av teckenspråkets ställning. S.
55. Ny associationsrätt för försäkringsföretag. + Författningsförslag. Fi.
56. Ansvarsfull servering – fri från diskriminering. S.
57. En bättre tillsyn av missbrukarvården. S.
58. Sanktionsavgift i stället för straff – områdena livsmedel, foder och djurskydd. Jo.
59. Arbetslivets (o)synliga murar. Ju.
60. På tröskeln till lönearbete. Diskriminering, exkludering och underordning av personer med utländsk bakgrund. Ju.
61. Asylförfarandet – genomförandet av asylprocedurdirektivet i svensk rätt. UD.
62. Testa och öva i norra Sverige. Center i Arvidsjaur. N.
63. Forensiska institutet. Ny myndighet för kriminalteknik, rättsmedicin och rättspsykiatri. Ju.
64. Internationella kasinon i Sverige. En utvärdering. Fi.
65. Att ta ansvar för sina insatser. Socialtjänstens stöd till våldsutsatta kvinnor. S.
66. Hästtävlingar – på lika villkor. Jo.

Statens offentliga utredningar 2006

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

- Omprövning av medborgarskap. [2]
Rattfylleri och sjöfylleri. [12]
Ny häkteslag. [17]
Att återta mitt språk. Åtgärder för att stärka det samiska språket. [19]
Mediernas Vi och Dom. Mediernas betydelse för den strukturella diskrimineringen. [21]
En sammanhållen diskrimineringslagstiftning.
Del 1+2, särtryck av sammanfattningen, lättläst sammanfattning och daisy. [22]
Är rättvisan rättvis?
Tio perspektiv på diskriminering av etniska och religiösa minoriteter inom rättssystemet. [30]
Om välfärdens gränser och det villkorade medborgarskapet. [37]
Utbildningens dilemma
Demokratiska ideal och andrafierande praxis. [40]
Jakten på makten. [46]
Ökade möjligheter till trafiknykterhetskontroller vid gränserna. [47]
Diskrimineringens retorik. En studie av svenska valrörelser 1988–2002. [52]
Partierna nominerar.
Exkluderingens mekanismer – etnicitet och representation. [53]
Arbetslivets (o)synliga murar. [59]
På tröskeln till lönearbete. Diskriminering, exkludering och underordning av personer med utländsk bakgrund. [60]
Forensiska institutet. Ny myndighet för kriminalteknik, rättsmedicin och rättspsykiatri. [63]

Utrikesdepartementet

- Skyddsgrundsdirektivet och svensk rätt.
En anpassning av svensk lagstiftning till EG-direktiv 2004/83/EG angående flyktingar och andra skyddsbehövande. [6]
Sverige som värdland för internationella organisationer. [26]
Internationella sanktioner. [41]
Asylsökande barn med uppgivenhetssymtom – trauma, kultur, asylprocess. [49]
Asylförfarandet
– genomförandet av asylprocedurdirektivet i svensk rätt. [61]

Försvarsdepartementet

- Ny reglering om brandfarliga och explosiva varor. [16]
Kustbevakningens personuppgiftsbehandling. Integritet – Effektivitet. [18]

Socialdepartementet

- Detaljhandel med nikotinläkemedel. [15]
Avgift för matservice inom äldre- och handikappomsorgen. [24]
Stöd till hälsobefrämjande tandvård. [27]
Teckenspråk och teckenspråkiga.
Kunskaps- och forskningsöversikt. [29]
Teckenspråk och teckenspråkiga.
Översyn av teckenspråkets ställning. [54]
Ansvarsfull servering – fri från diskriminering. [56]
En bättre tillsyn av missbrukarvården. [57]
Att ta ansvar för sina insatser.
Socialtjänstens stöd till våldsutsatta kvinnor. [65]

Finansdepartementet

Kontroll av varor vid inre gräns. [9]
Spel i en föränderlig värld. [11]
Tonnageskatt. [20]
Nya skatteregler för idrotten. [23]
Nya upphandlingsregler 2. [28]
Värdepapper och kontrolluppgifter. [35]
Bidragsbrott. [48]
En ny lag om värdepappersmarknaden.
+ Författningsbilaga. [50]
Ny associationsrätt för försäkrings-
företag. + Författningsförslag. [55]
Internationella kasinon i Sverige. En ut-
värdering. [64]

Utbildnings- och kulturdepartementet

Skola & Samhälle. [1]
Studieavgifter i högskolan. [7]
Mångfald och räckvidd. [8]
Ett förnyat programkontor. [10]
Anställa unga! [31]
Den professionella orkestermusiken
i Sverige. [34]
För studenterna...
– om studentkårer, nationer och
särskilda studentföreningar. [36]
Vuxnas lärande. En ny myndighet. [38]
Plats på scen. [42]
Tänka framåt, men göra nu. Så stärker vi
barnkulturen. + Bilaga/rapport:
"Det ser lite olika ut..." En kartläggning
av den offentligt finansierade kulturen
för barn. [45]
Tillgänglighet, mobil TV samt vissa andra
radio- och TV-rättsliga frågor.
+ Daisy. [51]

Jordbruksdepartementet

Djurskydd vid hästavel. [13]
Samernas sedvanemarkor. [14]
Sanktionsavgift i stället för straff
– områdena livsmedel, foder och
djurskydd. [58]
Hästävlingar – på lika villkor. [66]

Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet

Ett utvidgat miljöansvar. [39]
Översyn av atomansvaret. [43]

Näringsdepartementet

Stärkt konkurrenskraft och sysselsättning
i hela landet. [3]
Svenska partnerskap – en översikt.
Rapport 1 till Organisations-
utredningen för regional tillväxt. [4]
Organisering av regional utvecklingspolitik
– balansera utveckling och förvaltning.
Rapport 2 till Organisationsutredning-
en för regional tillväxt. [5]
Arbetslivsresurs.
Ett statligt ägt bolag efter sammanslag-
ning av Samhall Resurs AB (publ) och
Arbetslivstjänster. [25]
God sed vid lönebildning – Utvärdering av
Medlingsinstitutet. [32]
Andra vägar att finansiera nya vägar. [33]
Bättre arbetsmiljöregler I. Samverkan,
utbildning, avtal m.m. [44]
Testa och öva i norra Sverige. Center i
Arvidsjaur. [62]